

Ε. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Οι περισσότεροι μαθητές οι οποίοι ασχολήθηκαν με θέματα της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης προέβησαν σε διαπιστώσεις για τη δύναμη των Μ.Μ.Ε. και την ποιότητα των προγραμμάτων τους, και ιδιαίτερα για τα τηλεπαιχνίδια και τα «ριάλιτι σόου», τα οποία λίγοι τα υπερασπίζονται, ενώ οι πολλοί τα θεωρούν «τηλεσκουπίδια». Πολλοί μαθητές ασχολήθηκαν με την τρομοκρατία, και με τους πολιτικούς. Τέλος, την προσοχή πολλών τράβηξε η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, κυρίως των παιδιών, και η διαφθορά και ανικανότητα της Δημόσιας Διοίκησης.

1. ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ - ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Τη δεκαετία '40-'50, η πόλη ήταν πόλος έλξης για τους φτωχούς και ταλαιπωρημένους κατοίκους της υπαίθρου.
- Τη δεκαετία '60-'70, όμως, άρχισε η μεγάλη αιμορραγία της υπαίθρου. Όλη η επαρχία συνέρρευσε στην Αθήνα.
- Οι κάτοικοι της υπαίθρου εγκαταλείπουν τα χωριά, για να ζήσουν στην πόλη. Στα χωριά μένουν πλέον μόνον οι γέροι και οι μετανάστες.
- Σχολεία κλείνουν στην επαρχία ή υπολειπούνται.
- Η ευθύνη για την εγκατάλειψη της υπαίθρου βαρύνει την Πολιτεία, που ενδιαφέρεται μόνο για την Αθήνα, κυρίως ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.
- Η έλλειψη αποκέντρωσης: Όλες οι δραστηριότητες της πολιτικής, οικονομικής, κοινωνικής, αθλητικής ζωής και της ψυχαγωγίας είναι συγκεντρωμένες στην Αθήνα.
- Περισσότερες ευκαιρίες για εργασία και επαγγελματική αποκατάσταση στην πόλη, αφού οι βιομηχανίες είναι συγκεντρωμένες στις πόλεις.
- Η δύσκολη και κουραστική ζωή του γεωργού, οι ξεπερασμένοι τρόποι της γεωργικής παραγωγής και η έλλειψη προστασίας της από τις καιρικές συνθήκες ή τις ασθένειες, η μη έγκαιρη ή η ελλιπής αποζημίωση για την καταστροφή της παραγωγής, οι χαμηλές τιμές των αγροτικών προϊόντων και η δυσκολία διάθεσής τους, η αδυναμία αγοράς γεωργικών μηχανημάτων, η αδιαφορία του κράτους για την αγροτική οικονομία, η ασταθής επαγγελματική και οικονομική κατάσταση των γεωργών και η

ελλιπής υγειονομική τους περίθαλψη είναι μερικές από τις αιτίες που ωθούν τους ανθρώπους στα αστικά κέντρα.

- Επίσης, οι δύσκολες καιρικές συνθήκες, που μερικές φορές συνεπάγονται τον αποκλεισμό περιοχών και τη διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος, η μη θωράκιση της επαρχίας απέναντι στις φυσικές καταστροφές, η ανυπαρξία πολιτιστικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και η αδυναμία ενασχόλησης με την τέχνη, η αναζήτηση θέσης εργασίας στο Δημόσιο, τα υλιστικά πρότυπα ζωής, ο ευδαιμονισμός, ο καταναλωτισμός και, τέλος, η αναζήτηση καλύτερης και πιο άνετης ζωής στην πόλη, η οποία, παρά τα μειονεκτήματά της, καλύπτει τις ανάγκες σε όλους τους τομείς, αποτελούν αιτίες της εσωτερικής μετανάστευσης.
- Για την Κύπρο, πρόσθετο αίτιο της αστυφιλίας είναι η απειλή του Κυπριακού λαού από την τουρκική κατοχή.

Συνέπειες της αστυφιλίας:

- Υπερπληθυσμός στα αστικά κέντρα, με συνέπεια την ανωνυμία, και συνωστισμός.
- Ανακοπή της προόδου σε υπερκατοικημένες περιοχές.
- Η Ελλάδα κράτος υδροκέφαλο.
- Συνεχής μείωση του πράσινου στις πόλεις, που χτίστηκαν άναρχα χωρίς ελεύθερους χώρους. Πόλεις-τέρατα, ανθυγιεινές και απάνθρωπες.
- Επιβάρυνση του περιβάλλοντος των αστικών κέντρων: Ρύπανση, θόρυβος, καυσαέρια, νέφος, μεγάλες αποστάσεις, κυκλοφοριακό πρόβλημα.
- Προβλήματα ύδρευσης, αποχέτευσης, υγείας, διατροφής.
- Έλλειψη φιλίας. Ψυχρές και απρόσωπες ανθρώπινες σχέσεις, μοναξιά.
- Άγχος.
- Χάνεται η ψυχική ισορροπία και η κοινωνικότητα.

β. Προτάσεις

- Εξασφάλιση εργασίας και μόρφωσης για τους νέους της επαρχίας.
- Κίνητρα για να παραμείνουν στον τόπο τους και μετά τις σπουδές τους.
- Επενδύσεις για οικονομική ανάπτυξη της επαρχίας. Ομοιογενής ανάπτυξη σε όλη τη χώρα. Απαλλαγή από τη νοοτροπία ότι «Ελλάδα είναι μόνο η Αθήνα».
- Λειτουργία στην περιφέρεια σχολείων με βιβλιοθήκες και καθηγητές όλων των ειδικοτήτων, καθώς και παιδικών σταθμών, νηπιαγωγείων, ωδείων, τεχνικών σχολών, πανεπιστημίων. Παροχή ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών.
- Ενίσχυση των τοπικών συλλόγων και φορέων.
- Ενθάρρυνση των κατοίκων των πόλεων για επιστροφή τους στην επαρχία. Κίνητρα σε νέα ζευγάρια για εγκατάστασή τους στις παραμεθόριες περιοχές και για τεκνοποίηση: Στεγαστικά δάνεια με χαμηλό επιτόκιο.
- Δημιουργία πρότυπων οικισμών.
- Τουριστική αξιοποίηση της επαρχίας και των νησιών, με δημιουργία σύγχρονων τουριστικών εγκαταστάσεων.
- Οικονομική ενίσχυση των αγροτών και μείωση του κόστους παραγωγής.
- Αναδασμός γης. Αρδευτικά και εγγειοβελτιωτικά έργα. Ανάπτυξη αγροτουρισμού.

- Σεμινάρια στους αγρότες από γεωπόνους και στους κτηνοτρόφους από κτηνιάτρους.
- Βελτίωση της ζωής των αγροτών. Αύξηση των αγροτικών συντάξεων.
- Στροφή των νέων , μέσω της παιδείας, προς τις αγροτικές εργασίες.
- Μέτρα διαφύλαξης της χλωρίδας και πανίδας .
- Ενδιαφέρον του κράτους για την επαρχία με έργα ανάπτυξης, πλήρες και σύγχρονο συγκοινωνιακό δίκτυο, περισσότερα πλοία στις άγονες γραμμές, πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Αξιοποίηση φυσικών και τεχνητών υδάτινων πόρων.
- Κρατική οικονομική ενίσχυση των κατοίκων των νησιών και της επαρχίας.
- Κίνητρα στους δημοσίους υπαλλήλους για υπηρεσία σε ακριτικές περιοχές.
- Στρατιωτική προστασία και προβολή των ακριτικών περιοχών από τα Μ.Μ.Ε.
- Τακτικοί και ουσιαστικοί έλεγχοι λαθρομεταναστών και προσφύγων.
- Ίδρυση στρατιωτικών σχολών και στρατοπέδων σε περιοχές που τείνουν να ερημώσουν.
- Κατασκευή ολυμπιακών έργων και στην περιφέρεια.
- Μετρό στη Θεσσαλονίκη.
- Οι τοπικοί βουλευτές να σκύψουν πάνω από τα προβλήματα της εκλογικής τους περιφέρειας.
- Διακομματική αντιμετώπιση του φαινομένου της ερήμωσης της υπαίθρου.

2. ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

α. Επισημάνσεις

- Η Δημόσια Διοίκηση δυσλειτουργεί και είναι αναποτελεσματική. Αδυνατεί να αντιμετωπίσει τις νέες ανάγκες που δημιούργησε η είσοδος μας στην Ε.Ε.
- Η λειτουργία των δημόσιων νοσοκομείων απαράδεκτη. Ουρές ηλικιωμένων στα ιατρεία του ΙΚΑ.
- Ουρές σε δημόσιες υπηρεσίες.
- Καθυστέρηση κατασκευής ολυμπιακών έργων.
- Καθυστέρηση καταβολής συντάξεων ή επιδοτήσεων.
- Μεγάλη φοροδιαφυγή.

Αίτια:

- Στελέχη ελλιπούς κατάρτισης, επιρρεπή στο χρηματισμό και αγενή.
- Έλλειψη ελέγχου και νομικού πλαισίου για τον έλεγχο.
- Νομική ασάφεια, αναχρονιστική και πολύπλοκη νομοθεσία.
- Συγκάλυψη παραβατών.
- Η μονιμότητα των δημοσίων υπαλλήλων τους οδηγεί στο να επαναπαύονται και να μην κάνουν καλά τη δουλειά τους.
- Η ύπαρξη διαπλοκής, δηλαδή σχέσης αλληλεξάρτησης και συναλλαγής μεταξύ πολιτικών κύκλων και επιχειρηματιών.
- Η διαφθορά, που έχει εξαπλωθεί παντού: «Φακελάκια γιατρών», δωροδοκία αστυνομικών για συγκάλυψη, εκμετάλλευση αλλοδαπών γυναικών και προστασία νυχτερινών κέντρων, δωροδοκία υπαλλήλων οικονομικών υπηρεσιών, δωροδοκία σωφρονιστικών υπαλλήλων για διακίνηση

- ναρκωτικών στις φυλακές, δικαστών, υπαλλήλων πολεοδομίας για παράνομες άδειες, υπαλλήλων ΚΤΕΟ.
- Το συγκεντρωτικό διοικητικό σύστημα, που δεν αφήνει περιθώρια για δημιουργικές πρωτοβουλίες.
 - Η γραφειοκρατία, που σε θέματα υγείας, σε πολλές περιπτώσεις, έχει αποβεί μοιραία, κυρίως για παιδιά.
 - Η διαφθορά κάνει τους νόμους να χάνουν την αξία τους, γελοιοποιεί το δικαστικό σύστημα και παραλύει την οικονομική, επιστημονική, πολιτιστική και πολιτική ανάπτυξη της χώρας.
 - Η διαφθορά είναι πιο καταστρεπτική για τα μικρά και αναπτυσσόμενα κράτη.
 - Τα αίτια της διαφθοράς είναι οι οικονομικοί πειρασμοί, οι πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις και η μη θέσπιση επαρκών κινήτρων για τη λειτουργία της ελεύθερης αγοράς και της δημοκρατίας.
 - Ο πολίτης χάνει την εμπιστοσύνη του στο κράτος και νιώθει απροστάτευτος.
 - Ελάττωμα των Ελλήνων να επιρρίπτουν ευθύνες στο κράτος ή σε κρατικούς φορείς για ό,τι κακό συμβαίνει στη χώρα.
 - Η αντιπολίτευση το μόνο που κάνει είναι να ζητά συνεχώς εκλογές, για να πάρει εκείνη την εξουσία και όχι για να κάνει κάτι.

β. Προτάσεις

- Αναγνώριση του δικαιώματος των πολιτών να αμφισβητούν τις πράξεις της δημόσιας διοίκησης.
- Ενημέρωση του πολίτη για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.
- Αλλαγή της αρνητικής συμπεριφοράς των πολιτών προς το κράτος.
- Δίκαιο σύστημα ελέγχου των υπαλλήλων από ανεξάρτητο όργανο, που θα αποφασίζει για επιβραβεύσεις, προαγωγές, επιπλήξεις, ποινές.
- Πλήρης έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων οποιουδήποτε κατέχει θέση εξουσίας.
- Μετάθεση των υπαλλήλων για τους οποίους υπάρχουν βάσιμες υποψίες για κατάχρηση εξουσίας.
- Προσεκτική μετάταξη υπαλλήλων και επίλυση των μισθολογικών και βαθμολογικών αιτημάτων τους.
- Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας των δημοσίων υπαλλήλων, με μετεκπαίδευση και συνεχή επιμόρφωση και χορήγηση επιδόματος παραγωγικότητας.
- Άρση της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων.
- Αξιοκρατία και όχι αδιαφάνεια στην επιλογή τους. Προσλήψεις ειδικευμένων υπαλλήλων στις κατάλληλες θέσεις.
- Διατήρηση του ΑΣΕΠ.
- Το κράτος να λειτουργεί σαν επιχείρηση. Ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων.
- Ανάλυση των προσωπικών ευθυνών μας για τα κοινωνικά και πολιτικά προβλήματα της χώρας.
- Εμπιστοσύνη στους πολιτικούς που οι ίδιοι εκλέξαμε.
- Εκσυγχρονισμός και απλούστευση της νομοθεσίας, ώστε να γίνουν απλές και εύκολες οι σχέσεις κράτους-πολίτη.

- Απαγόρευση της πολυθεσίας.
- Μηχανοργάνωση και εξοπλισμός των υπηρεσιών με Η/Υ.
- Αξιοποίηση των ευκαιριών που μας προσφέρει η Ε.Ε. για τη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης.
- Πιο απλά και κατανοητά τα έντυπα των υπηρεσιών.
- Διαφάνεια στις οικονομικές συναλλαγές.
- Συνεργασία κυβέρνησης πολιτών για εξάλειψη αρνητικών φαινομένων στη δημόσια διοίκηση.

3. ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ

α. Επισημάνσεις

- Πανάρχαιο φαινόμενο η ανισότητα ανδρών-γυναικών, ριζωμένο στις πατριαρχικές κοινωνίες.
- Ο Χριστιανισμός βελτίωσε τη θέση της γυναίκας.
- Η γυναίκα είναι πηγή ζωής, αλλά και εκείνη που πληρώνει κάθε κρίση στην κοινωνία.
- Συνταγματικά κατοχυρωμένη η ισότητα των δύο φύλων, κατακτημένη με αγώνες, αλλά στην πραγματικότητα ισχύει διάκριση υπέρ των ανδρών.
- Το άρθρο, όμως, 31 του Συντάγματος ορίζει: «Πρόεδρος Δημοκρατίας μπορεί να εκλεγεί όποιος είναι Έλληνας πολίτης και έχει από τον πατέρα ελληνική καταγωγή». Πατί όχι και από τη μητέρα;
- Το έλλειμμα ισότητας δεν οφείλεται στους άνδρες, αλλά στην ελλιπή οργάνωση των γυναικών και στην αδυναμία τους να αλλάξουν νοοτροπία, ώστε να γίνουν διαπραγματευτικά υπολογίσιμες. Τους λείπει η αυτοπεποίθηση ως κατάλοιπο ανισότητας αιώνων.
- Η ιστιμία της γυναίκας αποτελεί ακόμη και σήμερα ζητούμενο για την ελληνική κοινωνία, και περισσότερο στην επαρχία.
- Η ανισότητα των δύο φύλων οφείλεται στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας της κοινωνίας και στον τρόπο που κάθε φύλο αντιλαμβάνεται το ρόλο του.
- Η ανισότητα διαταράσσει την ομαλότητα στις σχέσεις των δύο φύλων. εμποδίζει τη συνεργασία και την αξιοποίηση ικανών γυναικών, δημιουργεί συγκρούσεις, αδικίες, υποκριτικές σχέσεις και άσκοπους ανταγωνισμούς.
- Η γυναίκα, στις ανεπτυγμένες κοινωνίες, είναι νομικά ισότιμη με τον άνδρα, όχι όμως πάντα και κοινωνικά.
- Η ισότητα επιτεύχθηκε, γιατί η γυναίκα βγήκε στην παραγωγή, μορφώθηκε και απαλλάχθηκε από προκαταλήψεις, αναπτύχθηκε ως προσωπικότητα και καταρρίφθηκαν οι ιδεοληψίες για ανδρικά και γυναικεία επαγγέλματα.
- Η γυναίκα διαθέτει πρακτικό μυαλό, ευαισθησία, διαίσθηση και πείσμα
- Η θέση της γυναίκας στις υποανάπτυκτες χώρες, κυρίως του τρίτου κόσμου, είναι τραγική (π.χ. κακοποίηση των γυναικών στο Αφγανιστάν πορνεία των γυναικών από χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, ακρωτηριασμός σε χώρες ασιατικές και αφρικανικές).
- Στις μουσουλμανικές χώρες, η θέση των γυναικών είναι υποβαθμισμένη

δε μορφώνονται, δεν εργάζονται στο Δημόσιο, παρά μόνο σε σκληρές αγροτικές δουλειές, και είναι δούλες των ανδρών, ζουν με φόβο, χωρίς ιατρική περίθαλψη, γι' αυτό και πεθαίνουν, διαβιούν και γεννούν πολλά παιδιά, κάτω από απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες. Φτώχεια, ανεργία, αναλφαβητισμός, εξαθλίωση πλήττουν διεθνώς περισσότερο τις γυναίκες παρά τους άνδρες.

- Υπάρχει διαχωρισμός επαγγελματών σε ανδρικά και γυναικεία. Δεν υπάρχει ισότητα πρόσβασης στις στρατιωτικές σχολές.
- Αναχρονιστικές αντιλήψεις και ανισότητα στο χώρο της Εκκλησίας και των εκκλησιαστικών αξιωμάτων.
- Ανισότητα υπάρχει και στον αθλητισμό.
- Μειωμένη η συμμετοχή γυναικών στην πολιτική. Δε συμμετέχουν στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Τα κόμματα τις θυμούνται μόνο προεκλογικά.
- Η γυναίκα με θέση στην τοπική αυτοδιοίκηση αντιμετωπίζει δυσκολίες από τους άνδρες συναδέλφους της, παρόλο που είναι πιο οργανωτική, πιο συνεργάσιμη, πιο εργατική και έτοιμη να προσφέρει στους άλλους.
- Πρόβλημα για τις εργαζόμενες η σεξουαλική παρενόχληση.
- Κάποιοι θεωρούν πως δεν είναι στη φύση της γυναίκας η εξωοικιακή απασχόληση.
- Υποτίμηση της γυναίκας στην αγορά εργασίας.
- Διαφορετική η αμοιβή της για την ίδια εργασία.
- Δεν προωθείται, όπως ο άνδρας, στην ιεραρχία.
- Η κοινωνική προκατάληψη και η μητρότητα παίζουν καταλυτικό ρόλο σ' αυτό.
- Δεν προστατεύονται τα δικαιώματα στην εργασία της εγκύου γυναίκας.
- Η γυναίκα, και σήμερα, είναι αντικείμενο εκμετάλλευσης.
- Τα Μ.Μ.Ε. ευτελίζουν τη γυναίκα και δεν της αποδίδουν τον απαιτούμενο σεβασμό. Την παρουσιάζουν σαν σεξουαλικό αντικείμενο και σκεύος ηδονής.
- Η διαφήμιση εκμεταλλεύεται τη σάρκα της γυναίκας, για να προωθήσει προϊόντα στην αγορά και, πολλές φορές, τη γελοιοποιεί.
- Ωθείται στην πορνεία. Πολλές φορές γίνεται θύμα βιασμού ή σεξουαλικής κακοποίησης. Ελάχιστες γυναίκες καταγγέλλουν το βιασμό.
- Κάποτε οι γυναίκες δεν στοχεύουν στην ισότητα αλλά στην υπεροχή.
- «Η ισότητα είναι νίκη της ανθρώπινης αξιοπρέπειας».
- Είναι μειονεκτική η θέση της γυναίκας στην οικογένεια. Φροντίζει αποκλειστικά το σπίτι και τα παιδιά και δεν αναγνωρίζεται η εργασία της αυτή. Υφίσταται βία από το σύντροφο. Δεν υπάρχουν ειδικές υπηρεσίες για κακοποιημένες γυναίκες.
- Ελλιπής η στήριξη της από την οικογένεια. Διαπαιδαγωγείται διαφορετικά το αγόρι από το κορίτσι.
- Ευθύνεται και η ίδια, όταν διαπαιδαγωγεί διαφορετικά τα αγόρια από τα κορίτσια της. Τις πιο πολλές φορές, εκ των πραγμάτων, αφήνει την καριέρα της, για να αφοσιωθεί στην οικογένειά της.
- Πολλοί γονείς μεγαλώνουν τα κορίτσια τους, για να τα παντρέψουν.
- Αύξηση των μονογονεϊκών οικογενειών, είτε λόγω ασυνείδητων ανδρών είτε λόγω προσωπικής επιλογής.
- Η ανύπαντρη μητέρα περιθωριοποιείται, στιγματίζεται, δε βρίσκει δουλειά.
- Η γυναίκα κρατιέται στο περιθώριο της κοινωνικής ζωής.

- Οι γυναίκες έχουν αποδείξει ότι μπορούν να αποδώσουν στις επιστήμες, στις τέχνες, στην πολιτική.
- Οι νέοι ρόλοι (νοικοκυρά, μητέρα, εργαζόμενη) τη γεμίζουν άγχος, ευθύνες, ανασφάλεια.

β. Προτάσεις

- Να ληφθούν μέτρα καταπολέμησης κάθε μορφής ρατσισμού και ανισότητας μεταξύ των δύο φύλων.
- Να εξαλειφθούν οι κοινωνικές προκαταλήψεις εις βάρος των γυναικών.
- Να αναπτυχθεί «κουλτούρα ισότητας» μέσα από το σχολείο, την οικογένεια, τα Μ.Μ.Ε.
- Τα Μ.Μ.Ε. να πάψουν να προβάλλουν τη γυναίκα σαν σκεύος ηδονής και να μην προβάλλουν μόνο το πρότυπο της μητέρας και νοικοκυράς ή της αισθησιακής και άμυαλης ύπαρξης «τύπου Μπάρμπι».
- Η Εκκλησία να πάρει θέση υπέρ της γυναίκας. Να γίνονται ιερείς και οι γυναίκες.
- Οι μητέρες να μη μεγαλώνουν τα αγόρια τους, αναπτύσσοντάς τους το αίσθημα της υπεροχής.
- Έλεγχος των διαφημίσεων, ώστε να μην εκμεταλλεύονται τη γυναικεία ομορφιά και να μην υποβαθμίζουν το ρόλο της συζύγου και μητέρας.
- Κατάργηση της «Πορτής της γυναίκας» ή καθιέρωση και «Πορτής του Άνδρα».
- Συλλογικός αγώνας των γυναικών για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων τους, για το δικαίωμα να είναι διαφορετικές και ισότιμες με τους άνδρες.
- Ιστοσελίδες στο διαδίκτυο για τα προβλήματα των γυναικών.
- Να μορφώνονται οι γυναίκες, για να μη χειραγωγούνται.
- Ίση μόρφωση σε αγόρια και κορίτσια.
- Εξάλειψη του αυξημένου αναλφαβητισμού των γυναικών.
- Ίσες ευκαιρίες στις γυναίκες για σπουδές, εργασία και σταδιοδρομία.
- Καταπολέμηση της ανεργίας των γυναικών. Αδιάβλητες προσλήψεις.
- Όχι στη διάκριση ανδρικών και γυναικείων επαγγελματών.
- Βελτίωση της νομοθεσίας στην κατεύθυνση της ισότητας σε όλα τα κράτη. Η Ελλάδα να τροποποιήσει το άρθρο 31 του Συντάγματος που εισάγει διάκριση εις βάρος των γυναικών.
- Θεσμική προστασία των γυναικών σε όλους τους ρόλους τους (π.χ. της μητέρας, της εργαζομένης κ.λπ.). Ίση αμοιβή για ίση εργασία, μείωση ωραρίου για εργαζόμενες μητέρες, συνταξιοδότησή τους με 15 χρόνια δουλειάς, άδεια ενός έτους μέχρι τον τοκετό και τριών ετών μετά, για να μεγαλώσουν τα παιδιά τους. Γονικές άδειες και στους δύο γονείς, όταν ασθενούν τα παιδιά.
- Οι γυναίκες να ασκούν τα πολιτικά και κοινωνικά τους δικαιώματα. Αύξηση του αριθμού των γυναικών στη Βουλή και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ποσόστωση γυναικών στα κέντρα λήψης των αποφάσεων.
- Οι νέες γυναίκες να μην επιτρέπουν σε κανένα να τις ισοπεδώσει.
- Διεθνείς οργανώσεις και σύλλογοι να ενδιαφέρονται για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών στις υποανάπτυκτες χώρες, ώστε όλες οι γυναίκες να ζουν με αξιοπρέπεια.
- Οι γυναίκες να καταγγέλλουν τις σε βάρος τους ενέργειες.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Νομική προστασία των γυναικών σε περιπτώσεις βίας.
- Ειδικό τμήμα της Αστυνομίας να δέχεται μηνύσεις κακοποιημένων γυναικών.
- Αυστηρότερες ποινές για βιασμούς, κακοποίηση και σεξουαλική παρενόχληση γυναικών.
- Οικονομική και ψυχολογική στήριξη κακοποιημένων γυναικών. Ειδικά τηλέφωνα για κορίτσια θύματα.
- Κινητοποίηση της Αστυνομίας για την εξάρθρωση των κυκλωμάτων μαστρωπείας.
- Να κλείσουν οι οίκοι ανοχής.
- Προστασία των μεταναστριών.
- Προστασία της μητρότητας. Απαγόρευση απόλυσης εγκύων. Καταβολή μηνιαίου επιδόματος στις νοικοκυρές, νομική κατοχύρωση του επαγγέλματος της νοικοκυράς. Χορήγηση σύνταξης στις μητέρες.
- Εργασία, επιδόματα, ψυχολογική υποστήριξη και ασφαλιστική κάλυψη στις ανύπαντρες μητέρες, είτε εργάζονται είτε όχι.
- Περισσότεροι βρεφονηπιακοί και παιδικοί σταθμοί και κέντρα δημιουργικής απασχόλησης γυναικών.
- Να εισάγονται περισσότερες γυναίκες στις σχολές του Εμπορικού Ναυτικού και στις στρατιωτικές σχολές. Να υπηρετούν και οι γυναίκες στρατιωτική θητεία.
- Βελτίωση των συνθηκών ζωής για την αγρότισσα.

4. ΤΥΠΟΣ ΚΑΙ Μ.Μ.Ε.

α. *Επισημάνσεις*

- Τα Μ.Μ.Ε. αποτελούν για τον άνθρωπο μια υπόσχεση ελευθερίας και μια καινούρια απειλή δουλείας.
- Αποτελούν την τέταρτη εξουσία.
- Τα σύγχρονα Μ.Μ.Ε. δεν είναι πια η τέταρτη εξουσία, αλλά έγιναν συνεργάτες της πολιτικής εξουσίας. Φανερή η διαπλοκή πολιτικής - Μ.Μ.Ε. Γι' αυτό και οι πολιτικοί δεν αντιδρούν για το χαμηλό επίπεδο των Μ.Μ.Ε.

Θετικά:

- Ενημερώνουν για ό,τι συμβαίνει στη χώρα και τον πλανήτη.
- Μας απαλλάσσουν από την άγνοια και τις προκαταλήψεις και ασκούν το κριτικό μας πνεύμα.
- Με την πολυφωνία συμβάλλουν στη διάδοση των ιδεών.
- Ευαισθητοποιούν τους ανθρώπους και αναπτύσσουν το αίσθημα της αλληλεγγύης, της κατανόησης και της συναδέλφωσης.
- Προάγουν τις επιστήμες, τις τέχνες και τα γράμματα.
- Προσφέρουν μόρφωση και ψυχαγωγία.
- Ελέγχουν την εξουσία και στηρίζουν τη Δημοκρατία.
- Στηλιτεύουν τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Είναι μέσο κοινωνικοποίησης των νέων.
- Σημαντική η συμβολή τους στην οικονομική ζωή μέσω της διαφήμισης.

Αρνητικά:

- Παραπληροφορούν και διαστρεβλώνουν την αλήθεια. Αποσιωπούν τα μεγάλα προβλήματα και προβάλλουν το ασήμαντο. Αποπροσανατολίζουν.
- Δεν είναι αντικειμενικά, αλλά κάνουν μονόπλευρη ενημέρωση.
- Εκμεταλλεύονται τα συναισθήματα και, κυρίως, τον ανθρωπινό πόνο.
- Παραβιάζουν την ιδιωτική ζωή, εκουσίως ή ακουσίως.
- Γίνονται μηχανισμοί πίεσης, εξαπάτησης και χειραγώγησης των ανθρώπων, κάνοντας πλύση εγκεφάλου.
- Εξυπηρετούν συμφέροντα οικονομικά, κομματικά.
- Επιβάλλουν ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής και μεταβάλλουν τους νέους, και, γενικότερα, τους θεατές τους, σε παθητικούς δέκτες.
- Δεν καλλιεργούν την κριτική σκέψη και φανατίζουν.
- Προβάλλουν λανθασμένα πρότυπα και μηνύματα ατομισμού.
- Προβάλλουν μορφές βίας και εγκληματικότητας, και μάλιστα εξωραϊσμένες, το σεξ και το «περιθώριο». Ως κριτήρια και μέσα επιτυχίας προβάλλουν την ομορφιά και το χρήμα.
- Η τηλεόραση συνδέεται με την αύξηση της εφηβικής εγκληματικότητας, λόγω μίμησης τηλεοπτικών ηρώων.
- Οι ιδιοκτήτες τους επιδιώκουν την τηλεθέαση, ακόμη και με ακραίες επιλογές, για να χειραγωγούν την πολιτική εξουσία: αναρωτιέσαι αν τη χώρα την κυβερνούν άνθρωποι ή τα μηχανάκια της AGB.
- Απομονώνουν την οικογένεια, που, καθηλωμένη μπροστά στην τηλεόραση, χάνει την επαφή μεταξύ των μελών και, γενικά, οδηγούν στην απομόνωση και στην αποξένωση.
- Εξευτελίζουν τη γυναίκα και εκμεταλλεύονται τα παιδιά.
- Τα παιδιά και οι νέοι αφιερώνουν πολύ χρόνο στην τηλεόραση, και όχι σε δημιουργικές δραστηριότητες π.χ. παιχνίδι, άθληση, διάβασμα βιβλίων.
- Οι γονείς ξεφορτώνονται τα παιδιά τους, ωθώντας τα στην τηλεόραση.
- Με τις διαφημίσεις προάγουν τον καταναλωτισμό και τον υλισμό.
- Τα δελτία ειδήσεων γίνονται «σόου», δραματοποιούν τα γεγονότα, έχουν κουτσομπολίστικο χαρακτήρα και χαμηλή ποιότητα.
- Συχνά διασύρονται άνθρωποι από τα «παράθυρα» της τηλεόρασης.
- Αντί να ενημερώνουν για την εσωτερική και εξωτερική μας πολιτική, προβάλλουν τους καβγάδες των πολιτικών, παρουσιάζοντάς τους σαν άγρια θηρία.
- Έλλειψη εκπαιδευτικών και μορφωτικών εκπομπών. Τα Μ.Μ.Ε. αλλοιώνουν την πολιτιστική μας ταυτότητα, προβάλλοντας προϊόντα υποκοουλτούρας και τον αμερικανικό τρόπο ζωής.
- Κακοποιούν τη γλώσσα μας και παραποιούν την Ιστορία μας.
- Ο τύπος είναι υποταγμένος σε κομματικά συμφέροντα, υπολειτουργεί. Οδηγεί στη μαζοποίηση του πολίτη, στη νόθευση της πολιτικής συνείδησης, σε κλονισμό της Δημοκρατίας.
- Τα Μ.Μ.Ε. υποκαθιστούν τη Βουλή, τους κρατικούς φορείς και τη Δικαιοσύνη.
- Το σύνθημα των επιτυχημένων του star system είναι ότι «η μόρφωση δε χαρίζει επιτυχία».
- Τα κρατικά κανάλια είναι περισσότερο αξιόπιστα και σοβαρά, ενώ τα ιδιωτικά υπηρετούν συμφέροντα και είναι κερδοεξαρτημένα.

• Διαφήμιση

Επισημάνσεις

- Διαφήμιση είναι η γνωστοποίηση και η προβολή των πλεονεκτημάτων ενός προϊόντος, με σκοπό την αύξηση των πωλήσεών του.
- Αποδεκτή θεωρείται η δημοφιλής διαφήμιση που δεν υπερβάλλει.
- Την ανάγκη της δημιουργήσαν ο ανταγωνισμός των επιχειρήσεων και η υπερπαραγωγή αγαθών.

Θετικά:

- Προβάλλει αγαθά, ενημερώνει και οδηγεί στη βελτίωση της ποιότητάς τους και στη μείωση των τιμών.
- Αυξάνει τις πωλήσεις και δημιουργεί θέσεις εργασίας.
- Ενεργοποιεί μεγάλες ομάδες πληθυσμού για συμμετοχή σε ομαδικές εκδηλώσεις (αθλητικούς αγώνες, συγκεντρώσεις κ.λπ.).
- Περνά αντιρατσιστικά και κοινωνικά μηνύματα.
- Πολλές διαφημίσεις είναι έργα τέχνης.

Αρνητικά:

- Δημιουργεί πλαστές ανάγκες και παραπλανά.
- Κάνει τον άνθρωπο σπάταλο και ματαιόδοξο και μπορεί να τον οδηγήσει και στο έγκλημα, για να αποκτήσει τα αγαθά που του προβάλλει.
- Τονίζει την κυριαρχία του αρσενικού, παρουσιάζοντας τη γυναίκα ως μητέρα και νοικοκυρά, αγνοώντας τους άλλους ρόλους της.
- Χρησιμοποιεί τη γυναίκα μόνο για το σώμα της.

• Τηλεπαιχνίδια (Big Brother - Bar), «ριάλιτι σόου»

α. Επισημάνσεις

- Δημιουργούν μια αρένα αντιπαραθέσεων και διαφθείρουν τους νέους για το οικονομικό όφελος των πρωταγωνιστών τους και των καναλαρχών.
- Είναι «τηλεσκουπίδια», κενά περιεχομένου, επικίνδυνα για τη Δημοκρατία.
- Καλλιεργούν τη ρουφιανιά, την υποκρισία και τον αμοραλισμό.
- Εμπορευματοποιούν την προσωπική ζωή και εξευτελίζουν την ανθρωπινή προσωπικότητα και αξιοπρέπεια.
- Εθίζουν στο «σύνδρομο της κλειδαρότρυπας» και της παρακολούθησης της ιδιωτικής μας ζωής.
- Προσφέρουν άφθονη χυδαιότητα και υποβιβάζουν τη νοημοσύνη μας.
- Διδάσκουν πώς να κερδίζει κάποιος εύκολο χρήμα και πώς να γίνεται ξαφνικά επώνυμος, απογοητεύοντας τους νέους που μοχθούν.
- Μεταβάλλουν κάποιους νέους χωρίς παιδεία σε πειραματόζωα, που δημοσιοποιούν την προσωπική τους ζωή, για να βρουν δουλειά και φίλους.
- Προσβάλλουν τη δημόσια αιδώ και προβάλλουν λάθος πρότυπα. Διαβρώνουν τα θεμέλια της κοινωνίας μας. Γι' αυτό, ξεσήκωσαν θύελλα αντιδράσεων και προκάλεσαν την επέμβαση του ΕΣΡ, που όμως δεν είχε αποτέλεσμα. Η Πολιτεία είναι ανίσχυρη να πολεμήσει τα οικονομικά συμφέροντα.
- Υποπτη η απόφαση του ΕΣΡ για τη διακοπή της μετάδοσης των «ριάλιτι», αλλά & για την αναίρεσή της.

- Τα «ριάλιτι» δεν προσβάλλουν, δεν είναι κίνδυνος, δεν είναι όμως και η καλύτερη μορφή μόρφωσης και διαπαιδαγώγησης. Είναι μια μορφή «διασκέδασης».
- Δεν έχουν περισσότερη βία και ανηθικότητα από άλλες εκπομπές και τις ειδήσεις. — Δεν είναι προϊόντα υποκουλτούρας και «τηλεοπτικά σκουπίδια», δεν είναι όμως και μορφωτικές εκπομπές.
- Η καθημερινή εμφάνιση στην κριτική αυτών των εκπομπών υπαγορεύεται από τον ανταγωνισμό των καναλιών.
- Στα Μ.Μ.Ε. υπάρχει παρακμή, για την οποία δεν ευθύνονται τα «ριάλιτι».
- Υποτιμάται η νεολαία, όταν της στερούν το δικαίωμα επιλογής δια της λογοκρισίας.
- Όταν ο θεατής προσβάλλεται, αλλάζει κανάλι.
- Οι πρωταγωνιστές των «ριάλιτι» χαρακτηρίζονται ηλίθιοι, ανεγκέφαλοι και τεμπέληδες. Οι χαρακτηρισμοί αυτοί ταιριάζουν σε όσους οδήγησαν τους νέους σε απόγνωση, ώστε εκουσίως να εκτίθενται στο τηλεοπτικό κοινό.
- Τα δελτία ειδήσεων ανακυκλώνουν το περιεχόμενο των «ριάλιτι».

β. Προτάσεις

- Αυστηρές ποινές σε όσα Μ.Μ.Ε. παραβιάζουν τους κανόνες δεοντολογίας.
- Αυστηρός έλεγχος στα ιδιωτικά Μ.Μ.Ε., αλλά και στα κρατικά, από ανεξάρτητα θεσμικά όργανα.
- Κανάλια και γραπτός τύπος να είναι ανεξάρτητα από οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.
- Αναβάθμιση της κρατικής τηλεόρασης, ώστε να γίνει ποιοτική και ανταγωνιστική.
- Ίδρυση κρατικού καναλιού για νέους, που να διοικείται από νέους.
- Καθιέρωση συμμετοχικής τηλεόρασης, με συμμετοχή των πολιτών.
- Διακομματική επιτροπή επιλογής και ελέγχου τηλεοπτικών προγραμμάτων, με μέλη ανθρώπους διαφορετικών τάξεων και επιπέδων, και ψυχολόγους, κοινωνιολόγους και παιδαγωγούς.
- Οι πολιτικοί και πνευματικοί ηγέτες να ενδιαφερθούν για τη βελτίωση της τηλεόρασης.
- Ενημερωτικές εκπομπές για νέους γύρω από σοβαρά θέματα (AIDS, ανεργία, ναρκωτικά).
- Προγράμματα για θέματα παιδείας, πολιτισμού, περιβάλλοντος, ρατσισμού, αθλητισμού, παράδοσης και ντοκυμαντέρ.
- Λειτουργία εκπαιδευτικής τηλεόρασης.
- Προγράμματα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Διακοπή των ακατάλληλων προγραμμάτων και των «τηλεσκουπιδιών».
- Τα τηλεπαιχνίδια να προβάλλονται από συνδρομητικά κανάλια μετά τα μεσάνυχτα.
- Όχι στη δικτατορία της ηλεκτρονικής κάμερας.
- Ισχυρό και αυστηρό ΕΣΡ για την προστασία των τηλεθεατών, με μέλη και νέους.
- Κατάργηση του ΕΣΡ.
- Να σταματήσουν οι μετρήσεις τηλεθέασης, κυρίως για τις ειδήσεις.

- Τήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας και της δεοντολογίας των διαφημίσεων.
- Σεβασμός της γυναίκας από τα Μ.Μ.Ε.
- Προβολή βιβλίων, εκθέσεων ζωγραφικής, πολιτιστικών εκδηλώσεων από τα Μ.Μ.Ε.
- Ανθρωπιστική παιδεία, ώστε να αντιστεκόμαστε σε κάθε χειραγώγηση.
- Ανάπτυξη του κριτικού πνεύματος και της αυτογνωσίας μας.
- Απαγόρευση της παρέμβασης των Μ.Μ.Ε. στην ιδιωτική ζωή των πολιτών. Σεβασμός της αξιοπρέπειας του ατόμου.
- Να ακούμε ραδιόφωνο. Να κλείσουμε τις τηλεοράσεις.
- Να επιτραπεί η λειτουργία όλων των ραδιοφωνικών σταθμών.
- Τηλεοπτική συνεργασία Ελλάδας και Κύπρου.
- Δορυφορικά κανάλια για επικοινωνία με τον Απόδημο Ελληνισμό.

5. ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η τρομοκρατία μαστίζει τη χώρα μας, αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο.
- Ο κύκλος αίματος της τρομοκρατίας άνοιξε στην Ελλάδα το 1975.
- Η μη σύλληψη κανενός ενόχου επιτείνει τη σύγχυση.
- Οι τρομοκρατικές ενέργειες –κυρίως της οργάνωσης 17 Νοέμβρη– ζημιώνουν τη χώρα μας και αμαυρώνουν την εικόνα της έναντι των άλλων χωρών.
- Η 17η Νοέμβρη δρα ανενόχλητη και δικαιολογεί τις πράξεις της σαν άμυνα.
- Η ελληνική κοινωνία δεν έχει πειστεί ότι πρόκειται για ένα δικό της πρόβλημα.
- Σήμερα, όμως, η τρομοκρατία είναι ένα διεθνές φαινόμενο, αποτελεί σοβαρό κοινωνικό και πολιτικό πρόβλημα και τείνει να γίνει μια παραλλαγή του φασισμού και του ακραίου εθνικισμού.
- Η τρομοκρατία εισέρχεται στο στάδιο της παγκοσμιοποίησης και προκαλεί φόβο και ανασφάλεια στους πολίτες.
- Συχνά, θύματα της τρομοκρατίας δεν είναι ο παγκόσμιος καπιταλισμός, αλλά αθώοι πολίτες, με ταυτότητα, φίλους και οικογένεια.
- Η τρομοκρατία γίνεται όργανο στα χέρια κάποιων για καταπίεση και εκβιασμό.
- Οι τρομοκράτες αγνοούν τις δημοκρατικές διαδικασίες και δε δέχονται τις απόψεις των άλλων.
- Τα κίνητρά τους είναι αποδοκιμαστέα, όπως και οι πράξεις τους.
- Απέναντι στην τρομοκρατία των ισχυρών, η απελπισία γεννά χτυπήματα, όπως το τρομοκρατικό χτύπημα της 11.9.2001 κατά των διδύμων πύργων, και ανθρώπινες βόμβες, όπως αυτές των Παλαιστινίων.
- Η ανθρώπινη διαστροφή εκδηλώνεται με μαζικά χτυπήματα και σφαγές αθώων.
- Η τρομοκρατία διεξάγει ύπουλο πόλεμο και είναι δύσκολος ο διαχωρισμός μεταξύ τρομοκρατικών οργάνωσεων και απελευθερωτικών κινημάτων.
- Η τρομοκρατική επίθεση της 11ης Σεπτεμβρίου αποτέλεσε πλήγμα για τον πολιτισμό και τη δημοκρατία.

- Φόβοι για τρομοκρατική επίθεση στην Ολυμπιάδα του 2004.
- Ένας τρομοκράτης δε γεννιέται, αλλά γίνεται, εξαιτίας της οικογένειάς του και του περιβάλλοντός του.
- Μετά το χτύπημα στους δίδυμους πύργους, άρχισε η επίθεση των Η.Π.Α. στο Αφγανιστάν, χωρίς να είναι σίγουροι για τον υπαίτιο. Όμως, η τρομοκρατία αντιμετωπίζεται με τρομοκρατία;
- Προπαγανδιστικός και αποπροσανατολιστικός ο ρόλος των Μ.Μ.Ε.
- Μήπως ήρθε η ώρα ο δυτικός πολιτισμός να δεχτεί τα ανηλεή κτυπήματα για τις αδικίες που έχει κάνει εδώ και αιώνες;
- Τρομοκρατία είναι και οι βομβαρδισμοί, οι επιθέσεις και οι απειλές των Η.Π.Α. ενάντια στις χώρες που απειλούν τα συμφέροντά της.

β. Προτάσεις

- Αυστηρός έλεγχος της αστυνομίας σε αεροδρόμια, λιμάνια και σύνορα.
- Οικονομική ενίσχυση ασθενέστερων ομάδων.
- Σωστή διαπαιδαγώγηση.
- Καταδίκη τρομοκρατίας από όλες τις κυβερνήσεις.
- Εξεύρεση ειρηνικών λύσεων στις διενέξεις.
- Όχι χρήματα για εξοπλισμούς, αλλά για Παιδεία και κοινωνική πολιτική.
- Λύση στο Μεσανατολικό και το Κυπριακό.
- Όχι στην αποστολή στρατευμάτων για να αποτελειώνουν τη φρίκη στο όνομα της δικαιοσύνης.
- Ειδικά εκπαιδευμένα Σώματα Ασφαλείας.
- Διεθνής συνεργασία για την καταστολή της τρομοκρατίας.
- Κινητοποίηση των νέων για επίτευξη παγκόσμιας ειρήνης.
- Μείωση αριθμού παράνομων μεταναστών.
- Επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων.
- Να ενωθούν οι ισχυροί του κόσμου και να σταματήσουν την τρομοκρατία.
- Όχι στον περιορισμό των ατομικών ελευθεριών.
- Να σταματήσουν οι αμερικανοί τον εκφοβισμό των λαών.
- Να ενισχυθεί η δημοκρατία και ο ρόλος του κράτους.
- Ενεργός συμμετοχή των πολιτών στα κοινά.
- Αυστηρές κυρώσεις σε όσους προστατεύουν τρομοκράτες.
- Επίλυση διαφορών με τη βοήθεια διεθνών οργανισμών, ειρηνικά και με διάλογο.
- Λήψη μέτρων από την Πολιτεία, με υπερχομματική συνεργασία.
- Σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Διεθνής συμπαράσταση στους καταπιεζόμενους.
- Το παράδειγμα των Η.Π.Α., όπου κοινωνία και έθνος συστρατεύονται, πρέπει να γίνει πράξη, έστω και τώρα, στην Ελλάδα.
- Μείωση οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων μεταξύ των λαών.
- Ανοιχτός διάλογος για την τρομοκρατία με την καθοδήγηση ΟΗΕ και Ε.Ε.
- Σύγκληση ενός Παγκοσμίου Εφηβικού Συνεδρίου, δεσμευτικού για ένα ειρηνικό αύριο.
- Ενημέρωση από τα Μ.Μ.Ε., τα σχολεία, την Εκκλησία.
- Εκκαθάριση της αστυνομίας από επίορκους αστυνομικούς.
- Δημιουργία ειδικών σωμάτων στην Αστυνομία για ειδικά εγκλήματα.
- Πρόσληψη επιστημόνων και ενημέρωση στις νέες τεχνολογίες.

- Ενημέρωση του κοινού για το ρόλο της Αστυνομίας και βελτίωση της εικόνας της.
- Η Δύση να εφαρμόσει μια πολιτική βασισμένη στα ιδανικά της και να διαδώσει τις αξίες της στον Τρίτο Κόσμο.
- Αναδιοργάνωση του διεθνούς συστήματος, ώστε μόνο οι δημοκρατικές χώρες να συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και να δικαιούνται οικονομική βοήθεια.
- Τα Μ.Μ.Ε. να μην προβάλλουν τη βία.
- Δημόσια καταδίκη τρομοκρατών.
- Σκληροί νόμοι για τους τρομοκράτες.
- Σωστή ενημέρωση των ευρωπαίων πολιτών.
- Όχι στις πολεμικές επιχειρήσεις στο όνομα της ειρήνης.
- Οι μεγάλοι να είναι ειλικρινείς απέναντι στους νέους, καθησυχαστικοί, αλλά να δίνουν και ρεαλιστικές υποσχέσεις.
- Η Ελλάδα να συνάψει ουσιαστικές οικονομικές, πολιτικές και πολιτιστικές συμφωνίες με άλλες βαλκανικές χώρες.
- Να στηρίξει την προσπάθεια των άλλων βαλκανικών κρατών να ενταχθούν στο ΝΑΤΟ και την Ε.Ε.
- Να προστατευθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες 2004 από τρομοκρατικά χτυπήματα.
- Ιερή εκεχειρία στους αγώνες του 2004.
- Να μη λειτουργεί η τρομοκρατία σαν άλλοθι, για να παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών της Ε.Ε για την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας.

6. ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Κοινωνικός και ανθρώπινος ο ρόλος της Αστυνομίας.
- Πρέπει να έχει υψηλό επίπεδο παιδείας. Ο πολίτης να αισθάνεται ασφαλής και να συνεργάζεται με την αστυνομία.
- Φαινόμενα βίας και στα σχολεία.
- Οι «σχολικοί τροχονόμοι» δεν ασκούν σωστά τα καθήκοντά τους.
- Η Πολιτεία δε λαμβάνει μέτρα για την ασφάλειά μας.
- Οι αλλοδαποί δημιουργούν προβλήματα.
- Οι πολίτες νιώθουν ανυπεράσπιστοι σε θέματα δημόσιας ασφάλειας και, σε ορισμένες περιοχές, σκέφτονται να «πάρουν το νόμο στα χέρια τους».
- Οι αστυνομικοί κάνουν κατάχρηση εξουσίας. Μερικοί είναι διεφθαρμένοι.
- Η αύξηση βίας και εγκληματικότητας δημιουργεί ανασφάλεια.
- Οι αστυνομικοί συμπεριφέρονται ρατσιστικά.
- Απουσία δημόσιας ασφάλειας στα γήπεδα και στις πορείες.

β. Προτάσεις

- Οι αστυνομικοί και οι στρατιωτικοί να μη γίνονται όργανα πολιτικών σκοπιμοτήτων.

- Τα ΜΑΤ να μην ξυλοκοπούν πολίτες.
- Οι αστυνομικοί να είναι άρτια εξοπλισμένοι και αδιάφθοροι.
- Αυστηρή νομοθεσία.
- Με φειδώ η χρήση των όπλων.
- Πνευματική καλλιέργεια των αστυνομικών.
- Ποινή για σωφρονισμό, όχι για εκδίκηση.
- Δεν πρέπει να επεμβαίνουν τα πολιτικά πρόσωπα στην Ελληνική Αστυνομία.
- Σεβασμός στην Ελληνική Αστυνομία.
- Η αστυνομία να πράττει το καθήκον της σωστά.
- Οι αστυνομικοί να αποκτήσουν δημοκρατική αγωγή, να είναι υπομονετικοί και ψύχραιμοι, να έχουν γνώση του νόμου, να γνωρίζουν το διεθνές δίκαιο και τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Οι κρίσεις τους να είναι αντικειμενικές.
- Να συμβάλλουν στην άμβλυση των αντιθέσεων μεταξύ των πολιτών.
- Αναβάθμιση και ανασυγκρότηση του Σώματος της Αστυνομίας.
- Παραδειγματική τιμωρία σε όσους διαταράσσουν τη δημόσια ασφάλεια.
- Λειτουργία αστυνομικών τμημάτων σε όλες τις περιοχές.
- Οι μαθητές να αντισταθούν απέναντι στη βία και το χουλιγκανισμό.

7. ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

• Δικαιοσύνη

α. Επισημάνσεις

- Η έννοια του δικαίου είναι ένα από τα κομβικά σημεία που διακρίνει την κοινωνία των ανθρώπων από την αγελαία ζωή των ζώων.
- Η δικαιοσύνη και οι νόμοι αποβλέπουν στην ασφάλεια των πολιτών και στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Η δικαιοσύνη πρέπει να είναι αμερόληπτη και αντικειμενική.
- Εμπόδια στην απονομή της δικαιοσύνης είναι:
 - α) Ο δικαστής που μεροληπτεί.
 - β) Η μεγιστοποίηση του ιδιωτικού πλούτου και
 - γ) Η ύπαρξη μεγάλων οικονομικών συμφερόντων.
- Δικαιοσύνη πρέπει να διέπει και τις διεθνείς σχέσεις.
- Όμως, λειτουργεί ο νόμος της ζούγκλας, ο νόμος του ισχυρότερου.
- Έλλειψη αμεροληψίας και δίκαιης κρίσης από τα δικαστήρια.
- Δεν υπάρχει ισονομία και αξιοκρατία.
- Στον αθλητισμό υπάρχει εμπορευματοποίηση και είναι ανύπαρκτες οι αθλητικές αξίες.
- Εκφυλισμός δημοκρατίας.
- Οι νόμοι δεν τηρούνται ή είναι ελαστικοί.
- Οι πολιτικοί και οι επιχειρηματίες τυγχάνουν ασυλίας.
- Ατιμωρησία διέπει το δημόσιο βίο.
- Η εγκληματική διόγκωση καθιστά επίκαιρη τη θανατική ποινή.
- Τυχεροί κατηγορούμενοι διαθέτουν χρήμα και τους υπερασπίζονται «γνωστοί» δικηγόροι.

- Άτυχοι κατηγορούμενοι σαπίζουν στη φυλακή, γιατί δεν έχουν να πληρώσουν δικηγόρους με φήμη.
- Κακή εφαρμογή των νόμων οδηγεί σε αναρχία.
- Ο άγραφος νόμος δημιουργεί «βεντέτα».
- Πολλοί ανήλικοι διαπράττουν εγκλήματα εν βρασμώ ψυχής, από έλλειψη ονείρων ή από έλλειψη κράτους πρόνοιας.
- Τα αναμορφωτήρια ανηλίκων προσφέρουν «επιμόρφωση» υπέρ της εγκληματικότητας παρά αναμόρφωση εναντίον της.
- Κανένας δε γεννιέται εγκληματίας.
- Οι εγκληματίες, συνήθως, εκδικούνται την κοινωνία για ό,τι τους στέρησε.
- Η θανατική ποινή είναι η πιο σκληρή και απάνθρωπη αντίδραση της κοινωνίας.
- Ο στόχος του παραδειγματισμού των υπολοίπων δεν έχει επιτευχθεί, εφ' όσον παρατηρείται αύξηση της εγκληματικότητας και σε κράτη όπου εφαρμόζεται.
- Η θανατική καταδίκη προκαλεί πόνο και στερεί το δικαίωμα να δείξουν οι καταδικασθέντες έμπρακτη μεταμέλεια.
- Είναι ποινή μη αναστρέψιμη σε περίπτωση δικαστικής πλάνης.
- Η εξάλειψή της θα είναι ένα βήμα προς τη δικαιοσύνη.
- Θα μπορούσε να επιβληθεί θανατική ποινή στους εμπόρους ναρκωτικών – πρόταση που υποβλήθηκε στη Βουλή χωρίς ανταπόκριση.
- Γενικά, όσοι διαφωνούν με τη θανατική ποινή πιστεύουν πως είναι εκτέλεση «εν ψυχρώ», εφαρμόζεται δυσανάλογα, στερεί τα ανθρώπινα δικαιώματα, είναι σκληρή, απάνθρωπη και ψυχοφθόρα κατά τη διάρκεια της αναμονής.
- Όσοι είναι υπέρ, πιστεύουν πως είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση στυγερών εγκληματιών, την αποφυγή ανθρωποκτονιών, βιασμών, εμπορίας ναρκωτικών και τρομοκρατίας. Πιστεύουν, επίσης, ότι παραδειγματίζει και αποτρέπει από το έγκλημα, ενώ αποκαθιστά το κοινό περί δικαίου αίσθημα.
- Ο εγκληματίας είναι ψυχικά ασθενής, που χρειάζεται θεραπεία και όχι τιμωρία.
- Ο θάνατος του εγκληματία δεν είναι πράξη δικαιοσύνης.
- Μόνο 100 χώρες στον κόσμο τη διατηρούν ακόμα και αυτό υποβαθμίζει το ανθρώπινο γένος.
- Συνιστά παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χρησιμοποιείται συχνά για την εξόντωση πολιτικών αντιπάλων.

β. Προτάσεις

- Ευθύνη των ειδικών δασκάλων, καθηγητών κ.λπ. για διασάφηση της έννοιας του δικαίου.
- Προβολή τηλεοπτικών εκπομπών για την προώθηση της δικαιοσύνης.
- Επικοινωνητικός διάλογος με μαθητές.
- Όχι θεοποίηση των εγκληματιών.
- Προστάσια λειτουργών της Δικαιοσύνης.
- Έλεγχος για τις προϋποθέσεις επιβολής ποινών .
- Αμεροληψία, αξιοκρατία των δικαστών και συχνή επιμόρφωσή τους.
- Σωστά ενημερωμένοι και αυστηροί στις ποινές που επιβάλλουν.

- Επικράτηση πνεύματος δικαιοσύνης στους πολιτικούς.
- Αυστηρή ποινική νομοθεσία.
- Αξιοκρατικοί και σύγχρονοι νόμοι.
- Ορθή διαπαιδαγώγηση και άρση των κοινωνικοοικονομικών αιτίων, που οδηγούν στη βία και την εγκληματικότητα.
- Καθήκον όλων μας η προστασία της δικαιοσύνης.
- Σεβασμός στο εθμικό δίκαιο.
- Αυστηρότερα μέτρα από νομοθετική και εκτελεστική εξουσία.
- Αναδιοργάνωση και ανασυγκρότηση σωφρονιστικού συστήματος.
- Η ισόβια κάθειρξη, επαρκής για στυγερά εγκλήματα.
- Θέσπιση ισοβίων, χωρίς μείωση, μετατροπές και παρεκκλίσεις.
- Δημιουργία κέντρων πρόληψης της εγκληματικότητας.
- Οι δικαστές να μην επηρεάζονται από το όνομα του μεγαλοδικηγόρου.
- Όχι παράνομες ελληνοποιήσεις ξένων.
- Σωστή εφαρμογή των νόμων από τα δικαστήρια.
- Σεβασμός στην ελευθερία του άλλου.
- Γνώμονας συμπεριφοράς μας το ηθικό δίκαιο.
- Να αντιστεκόμαστε στην αδικία και να μην επιτρέπουμε την παραβίαση των κανόνων δικαίου.
- Να στελεχωθούν τα σωφρονιστικά ιδρύματα με ειδικούς ψυχολόγους, κοινωνιολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς.
- Ανθρωπιστική προσέγγιση του δράστη.
- Ναι στη θανατική ποινή, χωρίς εκδίκηση.
- Κατάργηση θανατικής ποινής.
- Θανατική ποινή για παραδειγματισμό.
- Μαζικές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις για την κατάργηση της θανατικής ποινής.
- Θανατική ποινή μόνο στους εμπόρους ναρκωτικών.
- Σχολαστική εξέταση όλων των στοιχείων, πριν ληφθεί απόφαση θανατικής ποινής.
- Να καταργηθεί στις χώρες όπου ισχύει, γιατί παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Δεν έχουμε δικαίωμα αφαίρεσης της ανθρώπινης ζωής .
- Εφαρμογή της θανατικής ποινής στην Ελλάδα, με στόχο τη μείωση της εγκληματικότητας.

• Σωφρονιστικά ιδρύματα

α. Επισημάνσεις

- Το σημερινό σωφρονιστικό σύστημα αναπαράγει το έγκλημα.
- Υπόλογοι για την αύξηση της εγκληματικότητας όλοι οι κοινωνικοί φορείς.
- Η φυλακή, χώρος όπου χάνεται η ελευθερία και η τιμή του ατόμου και αναπαράγεται το έγκλημα.
- Μελαγχολία δημιουργεί η εικόνα των φυλακών.
- Πολλά τα προβλήματα στις φυλακές μας: παλαιά κτήρια, υπερπληθυσμός των κρατουμένων, αναγκαστική συνύπαρξη ξένων και ελλήνων κρατουμένων, διακίνηση ναρκωτικών, ανεπαρκής εκπαίδευση των σωφρονιστικών υπαλλήλων, βιασμοί, δολοφονίες, προσβολή ανθρώπινης αξιοπρέ-

πείας, ανεπαρκής φύλαξη, λανθασμένη κατανομή των φυλακισμένων στα κελιά, συνύπαρξη ανηλίκων με ενήλικες, βαρυνιοιτών με κατάδικους για μικροαδικήματα, κακή συμπεριφορά υπαλλήλων προς τους έγκλειστους, ξυλοδαρμοί, αυτοκτονίες.

- Όλα τα θυμούμαστε, όταν παρατηρούνται έκτροπα, εξεγέρσεις κρατουμένων για λίγο, όμως, και μετά τα ξεχνούμε.
- Δυστυχώς, όχι μόνο δε σωφρονίζουν τους τροφίμους, αλλά αντίθετα τους αποφυλακίζουν ακόμη χειρότερους.
- Κάγκελα, συρματοπλέγματα, συνωστισμός έχουν ως αποτέλεσμα κάποιοι μικροπαραβάτες να μεταβάλλονται σε εγκληματίες.
- Η φυλακή δεν πρέπει να θεωρείται τόπος τιμωρίας, αλλά διαπαιδαγώγησης και σωφρονισμού κάποιων που έπεσαν σε σφάλματα.
- Στις αγροτικές φυλακές υπάρχει δυνατότητα εργασίας, στις άλλες όμως όχι.
- Το πενιχρό, έστω, εισόδημα βοηθάει αυτά τα άτομα να αποκτήσουν αυτοεκτίμηση και να ενταχθούν ομαλά στην κοινωνία.
- Φόβος στους κατοίκους της περιοχής Κορυδαλλού για μια πιθανή απόδραση κρατουμένων ή πρόκληση οποιουδήποτε επικίνδυνου γεγονότος.
- Ανησυχία των γονέων, γιατί τα παιδιά τους φοιτούν σε σχολεία που στεγάζονται γύρω από τις φυλακές.
- Οι νέοι πέφτουν εύκολα θύματα εκμετάλλευσης και οδηγούνται στη διαφθορά.
- Έλλειψη στοργής και οικογενειακής ηρεμίας οδηγεί σε μορφές αντικοινωνικής συμπεριφοράς.
- Οι ανήλικοι ωθούνται στη δημιουργία συμμοριών.
- Πολλά τα ψυχολογικά προβλήματα των φυλακισμένων.
- Απουσιάζουν οι κοινωνικοί λειτουργοί και οι ψυχολόγοι.
- Οι στυγεροί δολοφόνοι αξίζουν το θάνατο.

β. Προτάσεις

- Κατασκευή νέων ασφαλέστερων και καθαρών κτηρίων.
- Καλύτερη εκπαίδευση του σωφρονιστικού προσωπικού.
- Αναπροσαρμογή και βελτίωση του Ποινικού Δικαίου.
- Απέλαση των αλλοδαπών κρατουμένων, για να εκτίσουν την ποινή τους στον τόπο προέλευσής τους.
- Πιο ανθρώπινη μεταχείριση με ψυχολογική στήριξη.
- Άδειες εκμάθησης επαγγέλματος για τους κρατούμενους.
- Επαναφορά της θανατικής ποινής σε σοβαρές περιπτώσεις.
- Κατάργηση αδειών εξόδου για τους φυλακισμένους.
- Αναπροσαρμογή της ποινής, ανάλογα με τη διαγωγή του φυλακισμένου και τη διαδικασία σωφρονισμού του.
- Μεταφορά των φυλακών σε απόμακρες περιοχές.
- Διαχωρισμός των καταδίκων.
- Συχνοί έλεγχοι για ναρκωτικά.
- Οι σωφρονιστικοί υπάλληλοι να μάθουν στοιχεία ξένων γλωσσών, π.χ. αλβανικά.
- Να δίνονται άδειες στους κρατούμενους.
- Προτιμότερη η ισόβια κάθειρξη αντί της θανατικής ποινής.

- Προγράμματα ομαλής επανένταξης.
- Ειδικά σεμινάρια για ενημέρωση και εκπαίδευση των φυλακισμένων σε όλο το φάσμα της κοινωνικής ζωής.
- Υποστήριξη των φυλακισμένων από ειδικούς ψυχολόγους και ψυχιάτρους.
- Να μην παραβιάζονται, από το σωφρονιστικό σύστημα, τα ανθρωπina δικαιώματα.
- Ο αποφυλακισμένος να μη θεωρείται ως απόβλητος της κοινωνίας.
- Η εργασία στη φυλακή να είναι ωφέλιμη και παραγωγική.
- Αποκέντρωση των φυλακών έξω από το λεκανοπέδιο.
- Αναθεώρηση του ισχύοντος δικαίου περί ανηλίκων.
- Εισαγωγή του θεσμού των Επιτροπικών Δικαστηρίων.
- Αναμόρφωση νομοθεσίας για τις Εταιρείες Προστασίας Ανηλίκων.
- Κατάργηση αναμορφωτηρίων.
- Ίδρυση προτύπων καταστημάτων αγωγής και εξειδικευμένης εργασίας, ώστε οι τρόφιμοι να κατανέμονται σε ομάδες εργασίες και να αποκτούν ανάλογη ειδικότητα.
- Όπου υπάρχει ακατάλληλο οικογενειακό περιβάλλον, να επεμβαίνει η Πολιτεία.
- Επιείκεια στους ανήλικους φυλακισμένους.
- Όχι φυλάκιση, αλλά παρακολούθηση του ανήλικου από κοινωνικό λειτουργό.
- Βοήθεια και συμπαράσταση στις ανάγκες του.

8. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Έντονη κοινωνική ανισότητα και αδικία επικρατούν στην κοινωνία.
- Πολλά τα προνόμια για τα παιδιά των βουλευτών και υπουργών, σε αντίθεση με τα παιδιά των εργατών.
- Τα παιδιά των φτωχών οικογενειών αδυνατούν να προμηθευτούν βιβλία, βοηθήματα, να έχουν προσωπικό χώρο μελέτης, προσωπική βιβλιοθήκη, να μπορούν να πληρώνουν ομαδικά και ιδιαίτερα φροντιστηριακά μαθήματα ή να σπουδάσουν στο εξωτερικό.
- Οι νέοι των ευπόρων οικογενειών διαθέτουν τα πάντα και έχουν έτοιμη επαγγελματική αποκατάσταση.
- Πολλές οικογένειες αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα και οι γονείς αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους.
- Δεν ισχύει το ίδιο, όμως, και για τους άλλους εργαζόμενους.
- Η κοινωνία είναι επιεικής σε όσους έχουν χρήματα, πολιτική δύναμη, δόξα. Είναι σκληρή, όμως, για τους απλούς καθημερινούς ανθρώπους.
- Ατομική προβολή και ενδιαφέρον για το προσωπικό συμφέρον χαρακτηρίζουν την κοινωνία σήμερα.
- Οι καλοί και σωστοί άνθρωποι παραμερίζονται.
- Απαράδεκτες και επικίνδυνες οι συνθήκες εργασίας των παιδιών, ιδιαίτερα στις χώρες του Τρίτου Κόσμου.
- Τα κορίτσια θύματα εκμετάλλευσης μέσα στην οικογένεια και ως οικιακές βοηθοί.

- Εκμετάλλευση παιδιών και κακοποίηση από τους μεγάλους, σωματικά και ψυχολογικά.
- Σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, ακόμα και σε χώρες δημοκρατικές.
- Θύματα εκβιασμού και απαγωγής τα «παιδιά των φαναριών».
- Δεν αναγνωρίζονται παντού τα δικαιώματα των παιδιών, παρά τη σχετική πρόβλεψη από διεθνείς οργανισμούς.
- Θύματα εκμετάλλευσης παιδιά, αιχμάλωτοι πολέμου, στρατιώτες (σε ιερό πόλεμο), παιδιά που πεθαίνουν από την πείνα, παιδιά προσφύγων στις χώρες υποδοχής.
- Η ύπαιθρος νοσεί και μαραζώνει, ενώ οι δυνατότητες στα αστικά κέντρα είναι μεγάλες.
- Οι αστικές περιοχές ευνοούνται σε σχέση με την επαρχία ως προς τις ευκαιρίες που έχουν οι νέοι για καλύτερη εκπαίδευση και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
- Υπεύθυνες οι κυβερνήσεις για την κοινωνική ανισότητα και φτώχεια.
- Κατωτερότητα της γυναίκας, εξαιτίας της πατριαρχικής δομής της οικογένειας.
- Εκμετάλλευση των απλών ανθρώπων από τους ισχυρούς.
- Η θρησκεία ασκεί εξουσία και, σε ορισμένες περιπτώσεις, φανατίζει.
- Ρατσισμός απέναντι στα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Η Ελλάδα έχει 500.000 περίπου άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Η κοινωνία ιδρυματοποιεί τα άτομα αυτά, τα στιγματίζει, τα απομονώνει σε εργαστήρια και ειδικά σχολεία.
- Η Ελλάδα κάνει ελάχιστα για την Παρολυμπιάδα που θα γίνει στο πλαίσιο των αγώνων του 2004.
- Οι Παρολυμπιονίκες δεν απολαμβάνουν τις ίδιες τιμές.
- Παγερή η αντιμετώπιση από τον κοινωνικό περίγυρο.
- Η κοινωνία δε δέχεται αποφυλακισμένους, πρώην χρήστες ναρκωτικών, τους τσιγγάνους.
- Όλες αυτές οι περιθωριακές ομάδες στρέφονται στο έγκλημα σαν μόνη διέξοδο επιβίωσης.
- Κάποια βελτίωση παρουσιάζει η μέριμνα για τους ανάπηρους, αν και δεν υπάρχει υποδομή.
- Έλλειψη αξιοκρατίας και στη δημόσια ζωή.

β. Προτάσεις

- *— Αγάπη για τα παιδιά και το συνάνθρωπο.
- Σεβασμός στη ζωή.
- Ανθρώπινη κοινωνία.
- Ψυχολογική και υλική στήριξη στα παιδιά που υποφέρουν.
- Ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση οργανώσεων.
- Συμβολή της Εκκλησίας.
- Σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Διάθεση κονδυλίων για δημιουργία ειδικών ιδρυμάτων.
- Συντονισμένη δράση όλων των φορέων.
- Περιορισμός δαπανών για εξοπλισμούς.
- Ίδρυση μονάδων φιλοξενίας αστέγων.
- Αύξηση εισοδημάτων.

- Μέτρα αποκατάστασης ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Να μην είμαστε ρατσιστές και εγωιστές.
- Να υποστηριχτούν οι φεμινιστικές οργανώσεις.
- Προάσπιση Δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αξιών για την εξάλειψη των κοινωνικών ανισοτήτων.
- Σωστή λειτουργία κρατικών φορέων.
- Οι μισθοί και οι συντάξεις να επαρκούν για τη συντήρηση της οικογένειας.
- Ισότητα για όλους τους λαούς.
- Υψηλές ιδέες και ιδανικά.
- Ευαισθητοποίηση όλων των διεθνών οργανισμών.
- Παροχή γνώσης και εξειδίκευσης.
- Άρση κοινωνικών ανισοτήτων.
- Έμπρακτη συμπαράσταση των εχόντων στους μη έχοντες.
- Ανθρωπιστική Παιδεία.
- Όχι στην αλλοτρίωση των πολιτισμών των μεταναστών.
- Οι φυλακισμένοι να απασχολούνται, για να είναι εύκολη η επανένταξη τους στο κοινωνικό σύνολο.
- Οικονομική βοήθεια των οικογενειών που έχουν άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Ειδικά σχολεία για τα τσιγγανόπουλα, τους μετανάστες και τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Επιμόρφωση των συγγενών τους.

9. ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ - ΑΝΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ

α. Επισημάνσεις

- Η αξιοκρατία είναι ένα από τα βασικότερα θεμέλια κάθε δημοκρατικής κοινωνίας.
- Είναι ο ουσιαστικότερος παράγοντας για την πρόοδο των ατόμων και τη σωστή λειτουργία της κοινωνίας.
- Μέσω αυτής, το άτομο καταξιώνεται και αποκτά κύρος και δύναμη.
- Αξιοκρατία σημαίνει αναγνώριση αξιοσύνης, με κριτήριο τα αντικειμενικά προσόντα, την επαγγελματική συνείδηση, την απόδοση.
- Η αξιοκρατία οδηγεί στην αναγνώριση αρετών, στο θάρρος, στην αυτοπεποίθηση, στην αναπτέρωση του ηθικού των νέων, στην καταξίωση, στην κοινωνική δικαιοσύνη, στο δημόσιο ήθος, στην ευγενή άμιλλα, στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου, στην αναβάθμιση της διοίκησης, στην εμπιστοσύνη στο κράτος και στην κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση.
- Στην Ελλάδα υπάρχουν φαινόμενα αναξιοκρατίας σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής, επαγγελματικής και σχολικής ζωής.
- Δεν επιβραβεύονται οι άριστοι, αλλά αυτοί που έχουν μέσο.
- Κυριαρχεί το ατομικό συμφέρον και όχι η δικαιοσύνη.
- Το κράτος χάνει την αξιοπιστία του και το κύρος του.
- Οι νέοι απογοητεύονται, δεν έχουν εμπιστοσύνη στους θεσμούς.
- Αμφισβήτηση για τη στάση των κυβερνήσεων στο θέμα των προσλήψεων (ρουσφέτι), ιδιαίτερα κατά την προεκλογική περίοδο.

- Πελατειακές σχέσεις βουλευτών-πολιτών και πολιτική διαφθορά.
- Αναξιοκρατία υπάρχει, όχι μόνο στις πόλεις, αλλά και στις μικρές κοινωνίες.
- Μια κοινωνία δεν προοδεύει, όταν ανεβαίνουν οι «γνωστοί» και όχι οι άξιοι, όταν δεν είναι όλοι ίσοι και δεν έχουν ίσες ευκαιρίες και δικαιώματα.
- Ευθύνες έχουν οι πολίτες που βολεύονται έτσι, αλλά και το κράτος που αδρανεί και αδρανοποιεί ανθρώπους άξιους.
- Ο πολίτης συνηθίζει να επιδιώκει όχι την καλλιέργεια των ικανοτήτων του, αλλά την επινόηση ανορθόδοξων μεθόδων ανάδειξης.
- Η αναξιοκρατία προωθεί ανίκανα άτομα σε σημαντικές θέσεις, διαιωνίζει τις κοινωνικές διαφορές, διαφθείρει το πνεύμα και μεταβιβάζει αξιώματα σε συγγενικά πρόσωπα.
- Οι νέοι από τα χαμηλότερα στρώματα δεν έχουν πρόσβαση σε θέσεις εργασίας.
- Οι έλληνες επιστήμονες διεθνούς βεληνεκούς όχι μόνο μένουν αναξιοποίητοι, αλλά ούτε αναγνωρίζονται από την Ελληνική Πολιτεία.
- Χαρακτηριστικό το παράδειγμα του καθηγητή Νανόπουλου, αρχικά.
- Η χώρα οφείλει να τιμά και να ανταμείβει αυτούς που ξενιτεύονται και αφιερώνουν τη ζωή τους για την πρόοδο της ανθρωπότητας.
- Οι μεταθέσεις-μετακινήσεις αστυνομικών γίνονται πολύ συχνά με κριτήριο «τις γνωριμίες».
- Ψυχολογικά προβλήματα στα παιδιά αυτών των οικογενειών.
- Στο σχολείο, οι καθηγητές βάζουν βαθμούς σ' αυτούς που κάνουν ιδιαίτερα μαθήματα.
- Χωρίς «μέσο» δεν επιβιώνεις, ακόμα και αν έχεις προσόντα.

β. Προτάσεις

- Οι πολίτες να μην προσφεύγουν στο «μέσο».
- Σεβασμός και εφαρμογή των νόμων.
- Καταπολέμηση των αδικιών .
- Αλλαγή νοοτροπίας.
- Σωστή παιδεία, με αξίες και ιδανικά από οικογένεια και σχολείο.
- Ανάπτυξη κριτικής αυτογνωσίας.
- Σωστός πολιτικός σχεδιασμός με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα.
- Κατάργηση του ρουσφετιού.
- Αξιολόγηση των ατόμων .
- Διδασκαλία στο σχολείο ειδικού μαθήματος για την αξιοκρατία.
- Προσφορά ίσων ευκαιριών σε όλους τους Έλληνες.
- Αξιοκρατία μέσα από αντικειμενικά κριτήρια κάλυψης θέσεων.
- Οι πολιτικοί και όλοι οι ικανοί και καταξιωμένοι άνθρωποι να είναι παραδείγματα προς μίμηση.
- Αύξηση επιχορηγήσεων για ερευνητικά προγράμματα.
- Ενίσχυση υλικοτεχνικής υποδομής των Πανεπιστημίων και Κέντρων Ερευνών.
- Οι πολιτικοί να αναλάβουν τις ευθύνες τους και να μην καταστρατηγούν την αξιοκρατία.
- Προώθηση, επίβλεψη εφαρμογής και ενίσχυση αξιοκρατικών θεσμών.

- Αξιολόγηση των γνώσεων των καθηγητών μέσω εξετάσεων.
- Επιβράβευση των άξιων από κοινωνία και Πολιτεία.
- Τίμιοι άνθρωποι στις δημόσιες θέσεις.
- Υπηρεσίες εντοπισμού των κυκλωμάτων διαφθοράς και προστασίας των καταγγελλόντων.
- Αυστηρή νομοθεσία και εφαρμογή της.
- Κυρώσεις σε όσους κατέλαβαν θέσεις όχι αξιοκρατικά, αλλά με «μέσο».
- Συστηματικές εξετάσεις κάθε έξι μήνες για θέσεις εργασίας από Επιτροπές εκτός εργασιακού χώρου.
- Κυβερνητικός έλεγχος δημοσίων υπηρεσιών.
- Επιβράβευση των καλών υπαλλήλων.
- Έμπρακτη καταδίκη του ρουσφετιού.

10. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ (ΚΟΜΜΑΤΑ, ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ)

• Κόμματα και Πολιτικοί

α. *Επισημάνσεις*

- Πολιτική σημαίνει δράση, ενεργός συμμετοχή στα κοινά.
- Κάθε φορά που αλλάζει η κυβέρνηση, αλλάζουν και όλα τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης.
- Ο άξιος πολιτικός επιλέγεται μόνο από άξιους πολίτες.
- Ο άξιος πολιτικός πρέπει να έχει ισχυρή ηθική προσωπικότητα, διοικητικά προσόντα, συγκροτημένο χαρακτήρα, να είναι υπεύθυνος, πατριώτης, ενημερωμένος, συνεπής και ειλικρινής.
- Οι πολιτικοί απογοητεύουν τους ψηφοφόρους και έτσι δικαιολογείται η λευκή ψήφος.
- Η διάψευση των ελπίδων των νέων, αποτέλεσμα της βαθιάς κοινωνικής πολιτικής κρίσης, τους οδήγησε σε τεχνοκρατική αντίληψη για τον κόσμο.
- Πολλές φορές, η επιβολή των αποφάσεων της πολιτικής ηγεσίας γίνεται με απόλυτο τρόπο, όπως έγινε με την επιβολή της πρόσφατης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης.
- Πολλά θέματα, αν δεν αναδειχθούν από τα Μ.Μ.Ε., μένουν άγνωστα στους πολιτικούς και στο ευρύτερο κοινό.
- Λείπουν σήμερα οι πραγματικοί πολιτικοί ηγέτες, που θα προσελκύσουν τους νέους.
- Συχνή επαφή πολιτικών και νέων θα έδινε ζωντάνια στην πολιτική ζωή.
- Υποτίμηση της ελληνικής γλώσσας αποτελεί η πρόταση καθιέρωσης ως επίσημης της αγγλικής γλώσσας στην Ελλάδα.
- Η αμφισβήτηση του θεσμού του Προέδρου της Δημοκρατίας είναι επικίνδυνο πολιτικό λάθος.
- Μόνη ευκαιρία να ακουστούν οι πολιτικές απόψεις των νέων η «Βουλή των Εφήβων».
- Το ενδιαφέρον των νέων για την πολιτική περιορίζεται στο θεσμό της «Βουλής των Εφήβων».
- Οι «έφηβοι βουλευτές» χειροκροτούν τους ομιλητές. Οι βουλευτές ποτέ δεν αποδέχονται τις θέσεις των αντιπάλων τους.
- Όσοι έχουν υγιείς ιδέες, περιθωριοποιούνται.

— Η σημερινή πολιτική ηγεσία της Κύπρου στερείται όχι πατριωτισμού, αλλά μακροπρόθεσμου πολιτικού σχεδίου.

β. Προτάσεις

- Ανανέωση των πολιτικών προσώπων.
- Διάλογος επί σοβαρών θεμάτων στη Βουλή και όχι λογομαχίες.
- Επιλογή πολιτικών με ήθος και πειστικό λόγο.
- Οι πολιτικοί να αφουγκράζονται την κοινή γνώμη.
- Να αναδειχθούν οι πολιτικοί που νοιάζονται για το λαό.
- Ο πολιτικός λόγος να μην εξαντλείται σε κομματικές αντιδικίες, προκαλώντας αδιαφορία.
- Τα κόμματα να συνεργάζονται και να συναγωνίζονται εποικοδομητικά.
- Απαραίτητη η πολιτικοποίηση των νέων.
- Η πολιτεία να αντιμετωπίζει τους νέους ως αυριανούς πολίτες και όχι σαν ψηφοφόρους.
- Οι υπουργοί να κατέχουν καλά το αντικείμενό τους.
- Να δοθεί η σκυτάλη της εξουσίας στους νέους για ένα καλύτερο κόσμο.
- Ενδιαφέρον για τα κοινά και ανάληψη ευθυνών από όλους μας.
- Η εκπαίδευση να οξύνει το κριτικό πνεύμα και να κεντρίζει το ενδιαφέρον των νέων για τα κοινά.
- Σχολείο δημοκρατικό, ανοικτό στην κοινωνία.
- Μαθήματα ιστορίας, παγκόσμιου πολιτισμού, φιλοσοφίας και διεθνούς Συνταγματικού Δικαίου.
- Κυβέρνηση και αντιπολίτευση να αντιμετωπίζουν τα πολιτικά προβλήματα με σύνεση και γνώμονα το συμφέρον του λαού και του τόπου.
- Οι πολιτικοί να χρησιμοποιούν το ελεύθερο βήμα της Βουλής, για να εκφράζουν απόψεις που υπηρετούν τους πολιτικούς μας θεσμούς και όχι τα προσωπικά ή κομματικά τους συμφέροντα.
- Οι πολιτικοί να παρίστανται στις συνεδριάσεις της Βουλής. Απουσιολόγιο στη Βουλή. Όχι άδεια έδρανα.
- Να μην υπάρχει βουλευτική ασυλία.
- Από κοινού αντιμετώπιση των σημαντικών θεμάτων Υγείας, Παιδείας και Άμυνας.
- Ο διακομματικός διάλογος να είναι υψηλού επιπέδου.
- Συμβούλια μαθητών κατά νομούς, γεωγραφικό διαμέρισμα και, τέλος, ένα Σώμα εκπροσώπησης τους στη Βουλή.
- Δικαίωμα συμμετοχής εκλεγμένων αντιπροσώπων μαθητών στις επιτροπές της Βουλής.
- Παρουσία των νέων στα Δημοτικά Συμβούλια.
- Νέα πρότυπα μέσα από το θεσμό της «Βουλής των Εφήβων».
- Να γίνονται περισσότερες συνεδριάσεις της «Βουλής των Εφήβων».
- Να συνειδητοποιήσουν οι μεγάλοι ότι οι νέοι έχουν άποψη τεκμηριωμένη.
- Καθιέρωση της απλής αναλογικής.
- Προτιμότερες θα ήταν για τη χώρα οι κυβερνήσεις συνασπισμού.
- Καλύτερη επικοινωνία πολιτικών –πολιτών.
- Να γίνει πράξη η Δημοκρατία.
- Διαχωρισμός Κράτους και Εκκλησίας.

- Να πάρει μεγάλες διαστάσεις το θέμα της παρουσίας του τέως βασιλιά, στον οποίο δεν πρέπει να δοθεί τίποτε.
- Οι πολιτικοί να προασπίσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, να γίνουν οι ίδιοι υγιή πρότυπα για τους νέους.
- Η πολιτική να έχει πνευματικές και ηθικές αρετές.
- Η πίστη σε αξίες και οράματα για μια καλύτερη κοινωνία οδηγεί τους ανθρώπους στην επιδίωξη της πολιτικής εξουσίας.
- Ο άνθρωπος επισφραγίζει την αξία του μέσω της πολιτικής εξουσίας.
- Η πολιτική απαιτεί μεγάλο αίσθημα ήθους, δυνατότητα αυτοκριτικής, μέτρο και ταπεινότητα.
- Έχουν γίνει πολλά έργα από την κυβέρνηση, αλλά υπάρχουν πολλά προβλήματα: ανεργία, χαμηλή ποιότητα ζωής, κακό σύστημα Υγείας και Παιδείας, δυσλειτουργία γραφειοκρατικού μηχανισμού, δημογραφικό πρόβλημα.
- Η Κυβέρνηση αδυνατεί να επιβάλει κυρώσεις και να καταργήσει τα τηλεπαιγνίδια.

β. Προτάσεις

- Σε κυβερνητικές θέσεις να τοποθετούνται άτομα υπεύθυνα και νέα σε ηλικία, γνώστες των προβλημάτων του τόπου.
- Με τα χρήματα των προεκλογικών εκστρατειών να γίνονται κοινωφελή έργα.
- Η Κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των πολιτών και να δώσει ώθηση στην ανάπτυξη.
- Η κοινωνία περιμένει από τους πολιτικούς να γίνουν το παράδειγμα.
- Περισσότερο ενδιαφέρον των κυβερνώντων για την Παιδεία.
- Διαφάνεια στη ζωή της Εκκλησίας και της Πολιτείας.
- Οι κυβερνώντες να αναδεικνύονται αντάξιοι του ρόλου τους.

11. ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Ο τρόπος άσκησης των πολιτικών δικαιωμάτων ξεκινάει από το μυαλό και την ιδεολογία του καθενός.
- Δεν υπάρχει σωστή πολιτική διαπαιδαγώγηση των νέων.
- Οι νέοι έχουν γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης και θέλουν να τους εντάξουν σε μια άβουλη μάζα.
- Μερικοί αδιαφορούν ακόμη και για το δικαίωμα της ψήφου.
- Το πρόγραμμα της «Βουλής των Εφήβων» σίγουρα βοήθησε αυτούς που επελέγησαν ως «έφηβοι βουλευτές», αλλά βοήθησε και αυτούς που συμμετείχαν απλώς, υποβάλλοντας τη γραπτή εργασία τους.
- Υπάρχει έλλειψη δημοκρατίας στα σχολεία και την κοινωνία.
- Αδιαφορία των συνδικαλιστικών οργανώσεων για το συμφέρον του λαού.
- Σύγκρουση κοινωνικών και πολιτικών συμφερόντων.
- Ο συνδικαλισμός υπηρετεί τους πολίτες ή τα κόμματα;
- Η δημοκρατία κινδυνεύει από εμάς και την πολιτική ηγεσία.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Υπάρχει σύγχυση μεταξύ των πολιτών για τις αρχές και την ιδεολογία των κομμάτων.
- Αδυναμία της εκπαίδευσης να καλλιεργήσει αξίες και να διαμορφώσει πολιτικό ήθος.
- Οι πολίτες σκέφτονται μόνο τα ατομικά τους συμφέροντα.

β. Προτάσεις

- Συνειδητοποίηση των ευθυνών για την πολιτικοποίηση των νέων από γονείς, δασκάλους, φωτισμένους πνευματικούς και πολιτικούς ηγέτες.
- Προγράμματα πληροφόρησης των νέων.
- Να δημιουργήσουμε πολίτες σκεπτόμενους και όχι πολίτες που απαιτούν διαρκώς από το κράτος.
- Οργάνωση παγκοσμίου Μαραθωνίου για τη στήριξη των πολιτικών δικαιωμάτων.
- Ο νόμιμος απελευθερωτικός αγώνας των λαών να μη θεωρείται τρομοκρατία.
- Οι πολίτες να διεκδικούν και να ασκούν τα δικαιώματά τους.
- Καλλιέργεια ηθικών και κοινωνικών αρετών μέσω Παιδείας και ηγετών.
- Θυσίες υπέρ του κοινωνικού συνόλου από πολιτικούς και συνδικαλιστές.

12. ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

α. Επιστημάνσεις

- Χαρακτηριστικά της Δημοκρατίας:
 - α) λαϊκή κυριαρχία,
 - β) κυβερνούν οι πολλοί,
 - γ) ισότητα πολιτών, ισονομία, ισοτιμία,
 - δ) αναγνώριση δικαιωμάτων πολιτών,
 - ε) ανεξιθρησκεία,
 - στ) δυνατότητα για απεργία,
 - ζ) πολυκομματισμός,
 - η) εκπαίδευση και ιατρική περίθαλψη για όλους,
 - θ) ελευθερία λόγου,
 - ι) δικαιοσύνη,
 - ια) άσκηση ελέγχου και κριτικής.
- Η δημοκρατία συμβάλλει στην ειρήνη, την πρόοδο του πολιτισμού και των επιστημών.
- Είναι βασικός παράγοντας κάθε ανώτερης πολιτιστικής δημιουργίας.
- Δείκτης πολιτισμού και ορθής οικονομικής ανάπτυξης .
- Το τελειότερο, κατά το ανθρωπίνως δυνατόν, πολίτευμα.
- Η δημοκρατία χρειάζεται υψηλό επίπεδο αγωγής και Παιδείας, διαλλακτικότητα, συνεργασία, μετριοπάθεια.
- Οι ακρότητες, κάθε μορφής, την καταστρέφουν ή την αλλοιώνουν.
- Χρειάζεται ενεργός συμμετοχή των πολιτών και εγρήγορση.
- Η έλλειψη δημοκρατίας συνεπάγεται: εκμετάλλευση, έλλειψη αλληλεγγύης, ανασφάλεια, βία, ανελευθερία, έλλειψη διαλόγου και πνευματικών

- αγαθών, αναξιοκρατία, οπισθοδρόμηση του πολιτισμού, δημαγωγία. Ο φανατισμός των κοινωνικών ομάδων δηλώνει το δημοκρατικό έλλειμμα.
- Η δημοκρατία κινδυνεύει από τους πολιτικούς, όχι από το λαό.
 - Σήμερα παρατηρείται κρίση της δημοκρατίας διεθνώς, λόγω οικονομικών αιτιών, λόγω της μη ορθής χρήσεως της τεράστιας δύναμης που διαθέτουν τα Μ.Μ.Ε., λόγω υπερβολικής και κακώς εννοούμενης ελευθερίας.
 - Η αναξιοκρατία, ο υλικός ευδαιμονισμός, ο νεποτισμός, η γραφειοκρατία και το ρουσφέτι οδηγούν συχνά στην ασυδοσία, στην αυθαιρεσία και στην καταπίεση.
 - Τεχνοκρατική κοινωνία, χειραγώγηση κοινής γνώμης, δημαγωγία, κυριαρχία χρήματος, συγκεντρωτισμός και Μ.Μ.Ε. πλήττουν τη δημοκρατία.
 - Η δημοκρατία είναι μείγμα δικαιωμάτων και υποχρεώσεων.
 - Η δημοκρατία δεν είναι απλώς μια μορφή πολιτεύματος, αλλά τρόπος ζωής.

β. Προτάσεις

- Θεσμοποίηση μορφών συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας στο σχολείο, την οικογένεια.
- Όχι στο φανατισμό.
- Άμεση και όχι έμμεση άσκηση της δημοκρατίας.
- Να μειωθεί το διάστημα μεταξύ δύο εκλογών.
- Η Βουλή να ψηφίζει αυστηρούς νόμους, χωρίς διακρίσεις και «παραθυράκια».
- Να διεξάγονται δημοψηφίσματα, πριν την έναρξη της συζήτησης για τον προϋπολογισμό του Κράτους.
- Τοποθέτηση ειδικών κουτιών σε διάφορα σημεία κάθε πόλης, για να μπορούν οι πολίτες να εκφράζουν τη γνώμη τους.
- Η Ελλάδα να κυβερνάται διακομματικά.
- Δημοψήφισμα για τα σοβαρά θέματα.
- Εκλογή Προέδρου Δημοκρατίας απευθείας από το λαό.
- Ανθρωπιστική Παιδεία, καλλιέργεια κριτικής σκέψης.
- Συμμετοχή των νέων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση .
- Πάταξη της αναξιοκρατίας.
- Διάλογος ανοιχτός μεταξύ Πολιτείας και συνταξιούχων.
- Καταπολέμηση παραγόντων που οδηγούν στη στέρηση της ελευθερίας του πολίτη.
- Οι πολίτες να ελέγχουν την εξουσία για τυχόν ατασθαλίες.
- Αυστηρές ποινές σε όσους παραβιάζουν τους νόμους και καταπατούν την ατομική ελευθερία.
- Αντίδραση σε κάθε μορφή αυταρχικής εξουσίας.
- Οι ισχυροί ηγέτες του κόσμου να ξεπεράσουν τις φιλοδοξίες τους και να πείσουν τους ανθρώπους να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους.
- Να καταπολεμηθούν τα προβλήματα ανεργίας και αναλφαβητισμού, ώστε να υπάρχει παντού δημοκρατία.
- Ορθή λειτουργία των Μ.Μ.Ε.
- Κατάργηση ψηφοδελτίου επικρατείας.
- Διενέργεια δημοψηφισμάτων για φλέγοντα ζητήματα.
- Δημιουργία Τοπικών Κοινοβουλίων ανά Διαμέρισμα.

- Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να εκλέγεται από το λαό. Να αυξηθούν οι αρμοδιότητές του.
- Τελειοποίηση του «νόμου Καποδίστρια».
- Μαθήματα κοινωνικής και πολιτικής αγωγής.
- Ίδρυση Παγκοσμίου Κοινοβουλίου, με θέματα: περιβάλλον, παιδεία, υγεία, εργασία.
- Κόπος και αγώνας για την κατάκτηση ηθικής ελευθερίας.
- Οι γονείς να μάθουν στα παιδιά τους να αρκούνται στα λίγα, για να εκτιμήσουν την ελευθερία.
- Συνεργασία κράτους, οικογένειας, σχολείου για ένα καλύτερο κόσμο.
- Κατώτατο όριο εκλογής βουλευτή το 18ο έτος της ηλικίας.

13. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

α. Επισημάνσεις

- Στη Δημοκρατία ο πολίτης απολαμβάνει τα δικαιώματά του, τα οποία αποτελούν το θεμελιώδη λίθο της.
- Η κατοχύρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιτεύχθηκε μετά από τη Γαλλική και Αμερικανική Επανάσταση.
- Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι αξίες που πρέπει να ισχύουν ανεξαρτήτως φύλου και εθνικότητας.
- Παρ' όλους τους αγώνες των ανθρώπων και τη νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων από διεθνή όργανα και συνθήκες, τα δικαιώματα αυτά εξακολουθούν να παραβιάζονται.
- Ενώ οι κοινωνίες προοδεύουν, στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν σημειώνονται πρόοδοι.
- Η ανθρωπινή αξιοπρέπεια βρίσκεται σε δοκιμασία.
- Όσο διευρύνονται οι οικονομικές ανισότητες, τόσο το πρόβλημα μεγαλώνει.
- Οι κυβερνήσεις αδυνατούν να λύσουν το πρόβλημα.
- Τα παιδιά του δρόμου εύκολα γίνονται θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και απειλούνται από το AIDS, εξευτελίζονται και δολοφονούνται.
- Διαθέτουμε χάρτη ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και παιδιά υποσιτισμένα, αναλφάβητα, χωρίς ειρήνη, ψωμί, πατρίδα, πόσιμο νερό, φάρμακα.
- Πολλά περιστατικά ασέλγειας σε παιδιά ή παιδικής πορνείας καταστρέφουν παιδικές ψυχές.
- * Στο Ιράν, Ινδία, Σουδάν υπάρχουν στρατόπεδα εργασίας για παιδιά.
- Γονείς στέλνουν τα παιδιά να δουλεύουν στα φανάρια. Τα εκμεταλλεύονται και τα κακοποιούν και καταπατούν τις ατομικές τους ελευθερίες.
- Στην Ελλάδα, τα φαινόμενα αυτά περιορίζονται σε τσιγγάνους και, κυρίως, σε Αλβανούς.
- Απουσία οργανωμένης προσπάθειας για την αντιμετώπιση της κακοποίησης του παιδιού.
- Παρά τις προσπάθειες της UNICEF, η κατάσταση των παιδιών του Τρίτου Κόσμου είναι ανησυχητική.
- Έλλειψη νομοθετικών ρυθμίσεων και χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων.
- Στον Τρίτο Κόσμο, η εκπαίδευση είναι πολυτέλεια.

- Ο σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας είναι υποχρέωση της Πολιτείας.
- Τα κανάλια και οι εφημερίδες θίγουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια .
- Δεν υπάρχει σεβασμός της ιδιωτικής ζωής.
- Πρόβλημα η ηλεκτρονική παρακολούθηση.
- Η σύγχρονη τεχνολογία χρησιμοποιεί μηχανισμούς, μέσω των οποίων παραβιάζει την ιδιωτική μας ζωή.
- Οι πιστωτικές κάρτες, το διαδίκτυο, ακόμα και οι αιτήσεις για δάνειο, περιέχουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, που κάποιος μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν για δικούς τους άνομους σκοπούς.
- Οι δυνατότητες της τεχνολογίας συνετέλεσαν στη βελτίωση των «μεθόδων βασανισμού». Έτσι, από τα ηλεκτροφόρα σύρματα περάσαμε στα ψυχοτρόπα φάρμακα, ραδιενεργά ποτά κ.λπ.
- Στην Τουρκία, ειδικά, έχουμε τα λευκά κελιά και αυτοπυρπολήσεις κρατουμένων.
- Όπου δεν υπάρχει οργανωμένο κράτος, δεν υπάρχουν και ανθρώπινα δικαιώματα.
- Τα Μ.Μ.Ε. με τις εκπομπές τους, πληροφορούν το κοινό για την προσωπική ζωή «επωνύμων» και δίνουν ψεύτικες πληροφορίες.
- Παραβίαση του δικαιώματος της γυναίκας να μην κάνει έκτρωση, όντας ανύπανδρη.
- Η βιομηχανία των εκτρώσεων νομιμοποίησε τις εκτρώσεις.
- Οικονομικό βάρος για τη γυναίκα, κίνδυνος για τη ζωή της, απώλεια παιδιού, παιδοκτονία.
- Εμπόριο λευκής σαρκός και κακοποίηση γυναικών.
- Λογοκρισία, φίμωση τύπου, διοχέτευση από Μ.Μ.Ε. της κυρίαρχης ιδεολογίας.
- Καταπάτηση των δικαιωμάτων γυναικών, παιδιών στις χώρες του Τρίτου Κόσμου (κακοποιήσεις, ταπεινώσεις, εξευτελισμός, ταφή για εγκυμοσύνη εκτός γάμου, ταφή με τον αποβιώσαντα σύζυγο κ.λπ.).
- Επιβολή αυταρχικών καθεστώτων.
- Εντονότερες παραβιάσεις στα δικτατορικά καθεστάτα.
- Απάνθρωπες συνθήκες στις φυλακές, κακομεταχείριση από τα όργανα τάξης.
- Εξωδικαστικές εκτελέσεις κρατουμένων, βασανιστήρια, παράνομες συλλήψεις, απολύσεις, κοινωνικός αποκλεισμός.
- Παραβίαση δικαιωμάτων στα σωφρονιστικά ιδρύματα.
- Οι μετανάστες και οι πρόσφυγες γίνονται στις χώρες υποδοχής θύματα ρατσισμού και άγριας εκμετάλλευσης.
- Κοινωνικός αποκλεισμός των ομοφυλοφίλων.
- Απουσία κοινωνικής πρόνοιας για άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Υπάρχουν ανθρωπιστικά κινήματα που μάχονται για την αναβάθμιση της ανθρώπινης ζωής και αξιοπρέπειας (π.χ. «Πατροί χωρίς σύνορα»).

β. Προτάσεις

- Διαδηλώσεις, κινητοποιήσεις, διαμαρτυρίες, με μπροστάρηδες τους νέους.
- Επαγρύπνηση και λήψη μέτρων καταπολέμησης προκαταλήψεων και φανατισμού.

ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

- Ενίσχυση του ρόλου των διεθνών οργανισμών.
- Καταπολέμηση του ρατσισμού.
- Σεβασμός και των αδυνάτων.
- Φιλοξενία αστέγων και πεινασμένων.
- Ένταξη παιδιών με ειδικές ανάγκες στο κοινωνικό περιβάλλον.
- Σχολείο, Πολιτεία, πολιτικοί και Μ.Μ.Ε. να συμβάλλουν στην επίλυση των προβλημάτων.
- Υποχρεωτική εκπαίδευση στα παιδιά των μεταναστών και στις οικογένειες με χαμηλό εισόδημα.
- Ευαισθητοποίηση των πολιτών.
- Συγκρότηση κρατικών και εθελοντικών φορέων.
- Η σωματεμπορία να θεωρείται έγκλημα και να τιμωρείται αυστηρά.
- Αντιμετώπιση της πορνογραφίας.
- Να απαγορευθεί η εργασία των παιδιών.
- Δραστηριοποίηση της Εκκλησίας.
- Ένταση προσπάθειών UNICEF, UNESCO για τα παιδιά.
- ΟΗΕ και κυβερνήσεις να πιέσουν τα ολοκληρωτικά καθεστώτα για σεβασμό των δικαιωμάτων.
- Συμμετοχή σε ανθρωπιστικές οργανώσεις.
- Δραστηριοποίηση διεθνών οργανισμών.
- Ενεργοποίηση των πνευματικών ανθρώπων.
- Φροντίδα για ασθενέστερες τάξεις.
- Ίσα δικαιώματα στη μόρφωση και στην εργασία.
- Αλληλεγγύη στους αυθαίρετα διωκόμενους ανθρώπους.
- Τήρηση της οικουμενικής Διακήρυξης Δικαιωμάτων.
- Όχι εξοντωτικές ποινές.
- Βελτίωση συνθηκών σωφρονιστικών Ιδρυμάτων.
- Προστασία της καταπιεσμένης γυναίκας.
- Μόρφωση αναλφάβητων.
- Πρόνοια για τους μετανάστες.
- Συναντήσεις εφήβων διαφόρων χωρών.
- Σεβασμός των δικαιωμάτων των παιδιών.
- Κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι σε σχολεία, δημοτικά ιδρύματα κ.ά.
- Ελαστικό ωράριο στις εργαζόμενες μητέρες.
- Μέτρα για την προστασία των τριτοκοσμικών χωρών.
- Κατάργηση φυλετικών διακρίσεων.
- Να μην παραβιάζεται το προσωπικό απόρρητο.
- * — Δημιουργία μέσων μεταφοράς για άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Να σταματήσει ο εξευτελισμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας μέσω των «τηλεσκουπιδιών».
- Μάθημα επιλογής η νοηματική γλώσσα .
- Στα νοσοκομεία να γίνει πτέρυγα για άτομα με ειδικές ανάγκες.
- Να γίνει ένταξη προσφύγων-μεταναστών.
- Οργάνωση αποστολών, στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, ρούχων και τροφίμων.
- Αυστηρές ποινές στους εκμεταλλευτές παιδιών.
- Άσυλο στους πολιτικά διωκόμενους.
- Επιβολή αυστηρών κυρώσεων στις χώρες, όπου καταπατώνται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- Ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης.
- Οικονομική ενίσχυση στις άπορες οικογένειες.
- Πρόσθετος έκτακτος φόρος για την προστασία, διατροφή και περίθαλψη ορφανών και παιδιών που μειονεκτούν.
- Συστράτευση πνευματικών ανθρώπων στον αγώνα για την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων.
- Να θεσμοθετηθεί ο «Συνήγορος του Παιδιού».
- Να διευρυνθούν οι θεσμικές εγγυήσεις που εξασφαλίζουν τις ελευθερίες.
- Αντικειμενική πληροφόρηση από Μ.Μ.Ε.
- Οι «επώνυμοι» να μην προκαλούν με τις πράξεις τους.
- Εξάλειψη αναλφαβητισμού.
- Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης «παιδιών των φαναριών».
- Όποιος μπορεί, να υιοθετήσει ένα παιδί του δρόμου.
- Αποτελεσματική αναπτυξιακή πολιτική και ισότιμες οικονομικές σχέσεις.
- Σεβασμός της προσωπικότητας του παιδιού.
- Νομική προστασία των ομοφυλοφίλων.
- Να διώκονται οι εργοδότες ανηλίκων.
- Βοήθεια στους Οργανισμούς που μάχονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Έντιμη δίκη για τους πολιτικούς κρατούμενους.

14. ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

α. Επισημάνσεις

- Πολλοί, κυρίως νέοι, χάνουν τη ζωή τους στους δρόμους.

Αίτια:

Κακό οδικό δίκτυο, ολισθηρότητα, λακκούβες. Έλλειψη φωτισμού, σήμανσης, πινακίδων. Απότομες στροφές, κατολισθήσεις βράχων, υπερβολική ταχύτητα, κατανάλωση αλκοόλ.

β. Προτάσεις

- Φωτισμός όλων των δρόμων, κυρίως επαρχιακών.
- Διόρθωση κακοτεχνιών.
- Φαρδείς δρόμοι διπλής κατεύθυνσης.
- Λειτουργία φαναριών.
- Προειδοποιητικές πινακίδες στις απότομες στροφές.
- Τήρηση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, κυκλοφοριακή αγωγή.
- Καινούργια μέσα μαζικής μεταφοράς.
- Τακτική συντήρηση οχημάτων.
- Αξιοκρατικά διπλώματα οδήγησης.
- Διαζώματα.
- Αλκοτέστ.
- Επείγουσα επιστημονική αντιμετώπιση του κυκλοφοριακού προβλήματος.

Ο συγγραφέας κ. Αντώνης Σαμαράκης, πρόεδρος της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» απευθύνει χαιρετισμό στους «Εφήβους Βουλευτές».

Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης συνομιλεί με «Εφήβους Βουλευτές» αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Ειδικής Συνεδρίασης Υποδοχής.